

Rapport om solvens og finansiell situation

1. januar - 30. juni 2019

Indholdsfortegnelse

Sammendrag.....	2
Virksomhed og resultater	3
Virksomhed.....	3
Forsikringsresultater.....	4
Investeringsresultater.....	4
Resultater af andre aktiviteter	5
Andre oplysninger	5
Ledelsessystem	6
Generelle oplysninger om ledelsessystemet.....	6
Egneheds- og hæderlighedskrav.....	7
Risikostyringssystem.....	8
Internt kontrolsystem	9
Intern auditfunktion	10
Aktuarfunktion	12
Outsourcing.....	13
Andre oplysninger	13
Risikoprofil	14
Forsikringsrisici	14
Markedsrisici.....	14
Kreditrisici.....	16
Likviditetsrisici.....	16
Operationelle risici	17
Andre væsentlige risici	17
Andre oplysninger	18
Værdiansættelse til solvensformål	20
Aktivklasser	20
Forsikringsmæssige hensættelser	21
Andre forpligtelser	22
Alternative værdiansættelsesmetoder	22
Andre oplysninger	22
Kapitalforvaltning	23
Kapitalgrundlag.....	23
Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav.....	24
Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet.....	25
Forskelle mellem standardformlen og en intern model	25
Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og væsentlige afvigelser fra solvenskapitalkravet.....	25
Andre oplysninger	25
Bilag 1 QRT-skemaer, pr. 30.06.2019	26

Sammendrag

P+, Pensionskassen for Akademikere (P+) er en tværgående, medlemsejet pensionskasse for jurister, økonomer og ingeniører samt andre med en uddannelse, der berettiger til medlemskab af Djøf eller IDA. P+ blev dannet ved en fusion mellem Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP) og Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) pr. 1.1.2019. I forbindelse med fusionen ændrede JØP navn til P+, Pensionskassen for Akademikere, mens DIP blev opløst uden likvidation og overdrog de samlede aktiver og forpligtelser til P+.

Nærværende rapport om solvens og finansiel situation er første rapport udarbejdet for den fusionerede pensionskasse, P+. Fusionen mellem DIP og JØP blev godkendt den 15. november 2019. DIP's rettigheder og forpligtelser overgik regnskabsmæssigt til P+ den 1. januar 2019. Rapporten er udarbejdet på baggrund af ajourførte kvantitative data pr. 30.06.2019 og dækker perioden fra 1. januar til 30. juni 2019. Historiske SFCR-rapporteringer for DIP og JØP er tilgængelig på www.pplus.dk

Baggrunden for fusionen var et fælles ønske i JØP og DIP om at sikre de bedst mulige pensioner for medlemmerne. Pensionskasserne har arbejdet tæt sammen i en lang årrække og etablerede i 2015 et administrationsfællesskab under navnet P+. Flere års gode resultater dannede et solidt fundament for fusionen og den fælles ambition om at skabe den bedste pensionskasse for akademikere. P+ er 100 pct. medlemsejet. Det betyder, at pensionskassen kun er til for at sikre et godt afkast til sine medlemmer og ikke har en aktionærkreds, som skal have del i overskuddet.

Pensionskassen ledes af en bestyrelse, der frem til den ordinære generalforsamling i 2021 er på 12 personer. Bestyrelsen vil fra 2021 bestå af syv personer. Overgangsbestyrelsen består af formand, næstformand og ti bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg bestående af tre af bestyrelsens medlemmer. Revisionsudvalget overvåger pensionskassens regnskabsafklæggelse samt interne kontrol- og risikostyringssystemer.

Pensionskassen har fire nøglefunktioner: aktuarfunktionen, compliancefunktionen, risikostyringsfunktionen og intern

auditfunktionen. Aktuarfunktionen har det overordnede ansvar for de forsikringsmæssige hensættelser. Compliancefunktionen vurderer og kontrollerer, om pensionskassen har tilstrækkelige metoder og procedurer til at opdage og mindske risikoen for manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regler. Risikostyringsfunktionen overvåger risikostyringssystemet og sikrer, at alle væsentlige risici identificeres, monitoreres, kvantificeres og rapporteres korrekt. Intern auditfunktionen vurderer, om pensionskassens interne kontrolsystem er hensigtsmæssigt og betryggende.

Pensionskassen tilbyder en pensionsordning, der reguleres efter en model, der kombinerer det bedste fra en gennemsnitsrenteordning med fordelene ved en markedsrenteordning. Reguleringsmetoden sikrer medlemmerne en fair andel af pensionskassens afkast. Da det er de faktiske afkast, der udjævnes, betyder det, at pensionerne både kan blive sat op og ned, hvis fremtidens afkast ikke lever op til forventningerne. Pensionskassens væsentligste risici er afspejlet i standardmodellen under Solvens II. Risikoprofilen domineres af markedsrisiko og i mindre grad af livsforsikringsrisici. Dette er i tråd med pensionskassens forretningsmodel og strategi.

Målsætningen på investeringsområdet er at sikre medlemmerne den højst mulige pension under hensyntagen til risiko og pensionsprodukt. Pensionskassens aktiver er investeret i overensstemmelse med prudent person-principperne. For at begrænse markedsrisikoen anvender pensionskassen forskellige former for afdækning. For alle væsentlige risici beregnes og overvåges løbende solvensbehovet og følsomheden over for ændringer i fx markedsbevægelser. Pensionskassen opnåede i første halvår af 2019 et tilfredsstillende investeringsafkast på 7,4 pct. før skat. Alle aktivklasser bidrog positivt til det samlede afkast. Alle aktiver værdiansættes til dagsværdi og opgøres på samme måde til regnskabsformål og solvensformål. Solvenskapitalkravet, dvs. mindstekravet til kapitalens størrelse, er opgjort til 2.762 mio. kr., mens kapitalgrundlaget er opgjort til 7.971 mio.kr. Således er der tale om en solid overdækning.

Virksomhed og resultater

Virksomhed

Pensionskassen

P+, Pensionskassen for Akademikere (P+), Dirch Passers Allé 76, 2000 Frederiksberg, er en tværgående pensionskasse for jurister, økonomer og ingeniører samt andre med en uddannelse, der berettiger til medlemskab af Djøf eller IDA.

P+ blev dannet ved en fusion af Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP) og Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) pr. 1.1.2019. I forbindelse med fusionen ændrede JØP navn til P+, Pensionskassen for Akademikere, mens DIP blev opløst uden likvidation og overdrog de samlede aktiver og forpligtelser til P+.

Pensionskassens medlemmer kommer både fra den offentlige sektor, hvor overenskomsten tilsiger pensionsindbetalinger til P+, og fra den private sektor.

For yderligere info se www.pplus.dk

Ansvarlig tilsynsmyndighed

Finanstilsynet, Århusgade 110, 2100 København Ø, tlf. 3355 8282.

Ekstern revisor

Revisionsfirmaet Ernest & Young P/S, Osvald Helmut's Vej 4, 2000 Frederiksberg.

Kvalificeret deltagelse

Pensionskassen er medlemsejet. Ingen personer har mulighed for at udøve en betydelig indflydelse på driften ud fra kapitalinteresser.

Pensionskassens væsentligste brancher og geografiske områder

Pensionskassen har alene koncession til at drive pensionskasssevirkomhed i Danmark.

Væsentlige begivenheder i rapporteringsperioden

P+ blev dannet ved en fusion af Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP) og Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) pr. 1.1.2019. I forbindelse med fusionen ændrede JØP navn til P+, Pensionskassen for Akademikere, mens DIP blev opløst uden likvidation og overdrog de samlede aktiver og forpligtelser til P+.

I forbindelse med fusionen blev der udarbejdet en delingsplan, der indeholder en gennemgang af de økonomiske forhold, som er gældende for medlemmerne i forbindelse med fusionen.

Delingsplanen indeholder følgende fire elementer.

- Alle kontributionsgrupper og regulativer videreføres i den fusionerede pensionskasse, og ingen midler flyttes imellem kontributionsgrupperne i forbindelse med fusionen. Derfor er det i delingsplanen heller ikke nødvendigt at udlodde kollektivt bonuspotentiale i nogle grupper.
- De pensionsmæssige hensættelser er opgjort efter nye fælles forudsætninger om forventet restlevetid.
- DIP og JØP bidrager med den samme forholds-mæssige andel af egenkapitalen i den fusionerede pensionskasse, hvilket medfører, at der udloddes 2,1 mia. kr. fra egenkapitalen i DIP til medlemmernes depoter i DIP.
- DIP og JØP bidrager med den samme forholds-mæssige andel af særlige bonus-hensættelser i den fusionerede pensionskasse, hvilket medfører, at der i forbindelse med fusionens godkendelse udloddes 3,4 mia. kr. fra de særlige bonus-hensættelser i JØP til samme medlemmers depoter i JØP.

Pensionskasserne DIP og JØP har hver især aflagt 2018-årsrapporter på deres respektive generalforsamlinger. Årsrapporterne er tilgængelig på www.pplus.dk

Der kan i øvrigt henvises til fusionsregnskabet, der danner grundlag for den fusionerede pensionskasses første årsregnskab for 2019.

Forsikringsresultater

Pensionskassen har koncession til at drive almindelig livsforsikring (forsikringsklasse I) i Danmark og tilbyder primært livsvarige livrenteprodukter med tilknyttede risikodækninger. Desuden tilbydes selvstændige livrenter og ratepensioner samt aldersforsikring. Derudover har pensionskassen koncession til at drive forsikring, der er tilknyttet investeringsfonde (forsikringsklasse III), og her tilbydes ratepensioner samt aldersforsikring.

Forsikringsklasse III-produkterne er rene opsparingsprodukter, hvor den samlede udbetaling svarer til det opsparede beløb. Der er således ingen forsikringsrisiko, og disse produkter genererer derfor ikke et forsikringsresultat.

Forsikringsklasse I-produkterne har ret til bonus og er underlagt kontributionsprincippet. Dette indebærer, at tidligere års underskud/overskud fordeles tilbage til medlemmerne i forhold til, hvordan de har bidraget til dette. Tabel 1 viser forsikringsresultatet i det første halvår af 2019.

Tabel 1 Risikoresultat

Tal i mio. kr.	1.1.2019 – 30.6.2019
Risikopræmier efter bonus	-104
Skadesudgifter	47
Risikoresultat efter bonus	-57

Forsikringsresultatet fremkommer som indtægter fratrukket udgifter. Indtægterne kommer fra de risikopræmier, der opkræves, og udgifterne kommer fra de indtrufne skader i form af invaliditeter og dødsfald. Skadesudgifterne er positive, fordi medlemmerne efterlader deres depoter til kollektivet ved dødsfald. Forsikringsresultatet i det første halvår af 2019 udviser et underskud, hvilket primært skyldes, at udgifterne til invaliditeter har været højere end forventet, og at de efterladte depoter ved dødsfald har været lavere end forventet.

Investeringsresultater

Bestyrelsen har fastsat investeringsstrategien for pensionskassens medlemmer.

Investeringsstrategien P+ Balance er gældende for medlemmer med pensioner på betingede grundlag. Størstedelen af pensionskassens medlemmer har pensioner på betingede grundlag.

Investeringsstrategien P+ Grundlag er fastlagt for at opnå høj sikkerhed for, at grundlagsydelse kan honoreres for medlemmer med pensioner på ubetinget grundlag.

Investeringsresultat

Pensionskassen opnåede i første halvår af 2019 et afkast på 7,4 pct. for investeringsprofilen P+ Balance. Afkast fordelt på aktivkategorierne fremgår af Tabel 2.

I det tidlige forår aftog frygten for voldsomme skadevirkninger fra den globale handelskrig og de mulige markeds-påvirkninger af Brexit for en tid, hvilket resulterede i store kursstigninger på aktiemarkedet.

Maj var dog præget af fornyet uro på aktiemarkedene på grund af de globale vækstudsigter og en opblusning af den globale handelskrig. Amerikanske og europæiske nøgletal kom ellers ud på den positive side af analytikernes forventninger, men det var ikke nok til at holde aktiekurserne oppe på det solide niveau fra slutningen af april.

I maj ramte en vis uro markedet. Pensionskassen havde dog forinden reduceret risikoen fra overvægt til neutral ud fra en forventning om, at risikable aktiver kunne få det svært, hvilket viste sig at holde stik. De mere omskiftelige økonomiske og finansielle forhold skaber dog stadig muligheder for fornuftige investeringer i både aktier og kredit. P+'s nuværende risikoudnyttelse giver et godt manøvrerum til at opsøge attraktive investeringsmuligheder i perioder, hvor finansmarkedet udvikler sig negativt.

Securitisering

Pensionskassen har i rapporteringsperioden investeret i securitiseringer både direkte og gennem forvaltere. Securitisering betyder, at en bank samler en række af sine lån i en pakke. Efterfølgende kan pakken opdeles i mindre bidder, som sælges til investorer.

Pensionskassens rutiner i forbindelse med investeringer i securitiseringer sikrer, at pensionskassen har tilstrækkeligt med informationer om aktiverne til at opgøre solvenskravet i henhold til standardmodellen, stressteste investeringerne

samt sikre, at udstedelserne opfylder kravene om tilbageholdelse. Pensionskassen behandler investeringerne i overensstemmelse med prudent person-principperne.

Resultater af andre aktiviteter

Pensionskassen har ikke andre væsentlige aktiviteter end de ovenfor anførte.

Andre oplysninger

Egenkapitalen har sine egne aktiver, som er investeret som investeringsprofil P+ Balance.

Tabel 2: Aktivfordeling og afkast pr. 30.6.2019 (ÅTD)

	P+ Balance	P+ Grundlag	Afkast i %
Aktier	38,5%		14,2%
Obligationer	26,9%	93,8%	1,3%
Kreditobligationer	18,7%		3,6%
Reale aktiver	15,8%		3,1%
Valuta- og strategiskafdækning	0,1%	6,2%	*

* Valutaafdækning og den strategiske afdækning opgøres i kroneafkast og indgår i det samlede afkast for investeringsprofilerne P+ Balance og P+ Grundlag. Der har i første halvår 2019 været faldende renter, og indtjeningen på renteaafdækningen i P+ Grundlag har trukket det samlede afkast positivt op til 10,9 % ÅTD pr. 30.6.2019.

Ledelsessystem

Generelle oplysninger om ledelsessystemet

Ledelsessammensætning

Bestyrelse og revisionsudvalg

Bestyrelsen i pensionskassen består af formand, næstformand og yderligere ti bestyrelsesmedlemmer.

- *Formand Anders Eldrup*
- *Næstformand Peter Falkenham*
- *Bestyrelsesmedlem Tina Aggerholm*
- *Bestyrelsesmedlem Anders Ehlers*
- *Bestyrelsesmedlem Søren Vang Fischer*
- *Bestyrelsesmedlem Frida Frost*
- *Bestyrelsesmedlem Peter Løchte Jørgensen*
- *Bestyrelsesmedlem Åse Kogsbøll*
- *Bestyrelsesmedlem Helle Munk Ravnborg*
- *Bestyrelsesmedlem Marianne Thyrring*
- *Bestyrelsesmedlem Jens Otto Veile*
- *Bestyrelsesmedlem Sara Vergo*

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg bestående af tre af bestyrelsens medlemmer. Revisionsudvalget overvåger pensionskassens regnskabsaflæggelse samt interne kontrol- og risikostyringssystemer.

- *Formand Tina Aggerholm*
- *Medlem Peter Falkenham*
- *Medlem Peter Løchte Jørgensen*

Formanden for revisionsudvalget er uafhængig af pensionskassen og har kvalifikationer inden for revision og regnskabsvæsen.

Direktion og daglige ledelse

Pensionskassen ledes af adm. direktør Søren Kolbye Sørensen, der alene udgør direktionen.

Øvrige ledende medarbejdere:

- *HR- og direktionsssekretariatschef Lone-Camilla Vogn Kjær*

- *Ansvarshavende aktuar David Melchior*
- *Medlemschef Kathrine Normann Olsen*
- *Chief Financial Officer Mads Stougaard*
- *Investeringsdirektør Mikkel Svenstrup*

Har opsagt sin stilling med virkning fra den 1. marts 2020.

Pensionskassens organisationsdiagram findes på www.pplus.dk

Pensionskassens fire nøglefunktioner

Pensionskassens fire nøglefunktioner er: aktuarfunktionen, compliancefunktionen, risikostyringsfunktionen og intern auditfunktionen.

De fire nøglefunktioner beskrives i detaljer i senere afsnit.

Aktuarfunktionen har det overordnede ansvar for de forsikringsmæssige hensættelser og vurderer og sikrer, at data, forudsætninger og metoder til opgørelsen af forsikringsmæssige hensættelser har den fornødne kvalitet, så opgørelsen er betryggende og retvisende. Den ansvarshavende aktuar er ansvarlig for aktuarfunktionen.

Risikostyringsfunktionen overvåger risikostyringssystemet, identificerer og vurderer nye risici og sikrer, at alle væsentlige risici identificeres, monitoreres, kvantificeres og rapporteres korrekt. Ansvarlig for risikostyringsfunktionen er pensionskassens risikoansvarlige.

Compliancefunktionen vurderer, om pensionskassen har tilstrækkelige metoder og procedurer til at opdage og mindske risikoen for manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regler.

Intern auditfunktionen vurderer, om virksomhedens interne kontrolsystem er hensigtsmæssigt og betryggende samt afgiver en intern auditrapport til direktionen mindst én gang årligt, baseret på resultatet af det udførte arbejde.

Risikokomit 

Pensionskassen har etableret en risikokomit  bestående af direktionen, den ansvarshavende aktuar, investeringsdirektøren, Chief Financial Officer (CFO) og Chief Risk Officer (CRO). Sekretariat for risikokomit en og risikoansvarlig er pensionskassens CRO med ansvar for udarbejdelse af risikoprofil, politik og risikovurdering med bidrag fra de øvrige medlemmer af risikokomit en. Risikokomit en, som er pensionskassens samlede risikofunktion, behandler alle områder af risikosystemet og kan indstille emner til behandling i bestyrelsen.

Risikokomit en behandler bl.a. oplæg til forretningsmodel, risikokortlægning, risikovurdering, IT-risici, fastsættelse af depotrente og bonus, afdækningsstrategi samt kriterier for fastsættelse af investeringsstrategi.

Investeringskomit 

Pensionskassen har etableret en investeringskomit  bestående af direktionen, investeringsdirektøren, den ESG-ansvarlige, CFO og CRO. I særlige tilfælde kan eksterne personer inddrages i komitéens arbejde. Investeringskomitéen er et konsultativt organ, som skal sikre, at der er en tydelig sammenhæng mellem afkast- og risikoprofilen i pensionskassen.

Væsentlige ændringer i ledelsessystemet i rapporteringsperioden

P+ er dannet ved fusion af Juristernes og  konomernes Pensionskasse (JØP) og Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) pr. 1.1.2019. I forbindelse med fusionen ændrede JØP navn til P+, Pensionskassen for Akademikere. Pensionskassen ledes efter fusionen af en overgangsbestyrelse bestående af samtlige medlemmer fra JØP's og DIP's bestyrelser frem til den ordinære generalforsamling i 2021.

JØP og DIP har siden 2015 samarbejdet om en fælles administration af pensionskasserne, der er derfor ikke foretaget ændringer i direktionen eller ledelsen af pensions-selskabet.

Aflønningspolitik

Bestyrelsen og ledende medarbejdere aflønnes med hhv. fast honorar og fast l n uden variable løndelev som fx bonus-ordninger. Lønpolitikken gennemgås årligt af bestyrelsen og skal vedtages på generalforsamlingen.

Pensionskassens lønpolitik fremgår af www.pplus.dk, og der henvises til årsrapporten for nærmere detaljer om aflønning af ledelsen i rapporteringsperioden.

Væsentlige transaktioner

Der har i rapporteringsperioden ikke været nogle væsentlige transaktioner med personer, som udøver en betydelig indflydelse i pensionskassen samt med medlemmer af administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet.

Egnetheds- og hæderlighedskrav

Omfattet personkreds

Pensionskassens bestyrelse, direktion og de ansvarlige for de fire nøglefunktioner er i medfør af FIL   64 underlagt visse individuelle krav til egnethed og hæderlighed. Endvidere har pensionskassen besluttet også at lade pensionskassens ledergruppe være underlagt kravene til egnethed og hæderlighed.

Krav til egnethed

Personkredsen omfattet af krav til egnethed og hæderlighed skal til enhver tid have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne udøve deres hverv eller varetage deres stilling i pensionskassen.

Vurdering af om en person har tilstrækkelig viden, faglige kompetencer og erfaring til at bestride et bestemt hverv eller en bestemt stilling skal ske på baggrund af en vurdering af, om den pågældende har en relevant uddannelse, relevant tidligere ansættelse og/eller ledelseserfaring i forhold til det konkrete hverv/stilling og ansvar, der er for den enkelte.

Ud over den fornødne viden, kompetencer og erfaring skal bestyrelsen tilsammen have kompetencer til at kunne drive pensionskassen.

Endvidere skal hvert enkelt medlem af bestyrelsen og direktionen afsætte den nødvendige tid til at kunne varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende vis.

Krav til hæderlighed

Personkredsen omfattet af krav til egnethed og hæderlighed skal til enhver tid have et godt omdømme og udvise hæderlighed, integritet og uafhængighed.

Personer skal anses for at have et godt omdømme og opfylde kravet om hæderlighed, hvis ikke andet er påvist, og hvis der ikke er nogen grund til at nære tvivl om vedkommendes gode omdømme.

Derfor må ingen af de omfattede personer:

- *være eller blive pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven eller den finansielle lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at stillingen eller hvervet ikke kan varetages på forsvarlig vis.*
- *indgive begæring om eller være under rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering.*
- *på grund af sin økonomiske situation eller via et selskab, som vedkommende har, deltager i driften af eller har væsentligt indflydelse på, have påført eller påføre pensionskassen tab eller risiko for tab.*
- *have udvist en adfærd, der giver grundlag for at antage, at den pågældende ikke kan varetage stillingen eller hvervet på forsvarlig vis.*

Risikostyringssystem

Pensionskassens risikostyringssystem

Bestyrelsen fastlægger de overordnede politikker og retningslinjer for pensionskassens risikostyring. Dette sker med udgangspunkt i forretningsmodellen og strategien samt ud fra den årlige vurdering af risiko og solvens.

Risikostyringsfunktionen har ansvaret for driften af pensionskassens risikostyringssystem samt implementeringen af politikker besluttet af bestyrelsen og gældende lovgivning. Risikostyringssystemet skal kunne kvantificere alle væsentlige risici fastlagt i bestyrelsens vurdering af egen risiko og solvens. Endelig skal risikostyringssystemet kunne gøre risikonøgletal og rapportering tilgængelig for hele organisationen samt for tilsynsmyndighederne.

Bestyrelsen og direktionen modtager rapportering omkring overvågning af risikosystemet som en fast del af den ugentlige, månedlige og kvartalsvise rapportering.

Pensionskassen anvender standardmodellen under Solvens II ved opgørelse af kapitalkravet. Kapitalkravet udtrykker Value-At-Risk (VaR) for pensionskassens tabsfordeling med et konfidensniveau på 99,5 pct. og en tidshorizont på 12 måneder. Bestyrelsens vurdering er, at pensionskassens risikoprofil afspejles betryggende i standardmodellen.

Pensionskassens risikokomiteé har en central rolle i pensionskassens risikostyringssystem. I risikokomiteéen behandles alle væsentlige risici samt nye risici i forbindelse med alle pensionskassens aktiviteter. Der udarbejdes endvidere oplæg til forretningsmodel, risikokortlægning, risiko-

vurdering, fastsættelse af depotrente og bonus, afdækningsstrategi samt kriterier for fastsættelse af investeringsstrategi.

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen er ansvarlig for risikostyringsfunktionens rapportering til direktionen. Risikostyringsfunktionen afleverer løbende, dog minimum en gang årligt, en rapport til direktionen, og direktionen sikrer, at risikostyringsfunktionen i nødvendigt omfang og på eget initiativ kan rette henvendelse til bestyrelsen.

Vurdering af egen risiko og solvens (ORSA)

Bestyrelsen udfører mindst én gang årligt en vurdering af egen risiko- og solvensprocesser. Bestyrelsen sikrer, at vurderingen af egen risiko og solvens foretages ud fra en going concern-forudsætning både på kort og langt sigt.

Risikostyringsfunktionen er ansvarlig for at udarbejde et oplæg til vurderingen af egen risiko og solvens mindst én gang årligt. Bestyrelsen gennemgår og diskuterer oplægget. Rapporten indsendes til Finanstilsynet senest 14 dage efter bestyrelsens behandling.

Pensionskassens politik for udarbejdelse af ORSA er formuleret i overensstemmelse med gældende lovgivning og er lavet på baggrund af pensionskassens forretningsmodel, risikokortlægning og risikotolerancerammer. Vurderingen af egen risiko og solvens er tilgængelig for alle ansatte i pensionskassen.

Vurderingen af egen risiko og solvens indeholder en opsamling af de gennemførte processer og risiko-vurderinger, der har været i årets løb, samt en analyse af risici i forretningsmodellen. I vurderingen kortlægges, om det opgjorte kapitalkrav medtager alle væsentlige risikokilder, og om målingen af disse risikokilder er passende. Der foretages endvidere en vurdering af kvaliteten af det anvendte datagrundlag.

I forbindelse med vurderingen af egen risiko og solvens, vurderer bestyrelsen pensionskassens mulighed for at overholde kapitalkravet på en tidshorizont på 12 måneder samt en periode, der svarer til bestyrelsens strategiske planlægningshorizont. Bestyrelsen beslutter valg af metode, retningslinjer samt parametre, der benyttes til den langsigtede horisont og foretager en vurdering af den anvendte model til opgørelse af solvensrisikoen. Der foretages følsomheds- og stressanalyser på alle risikomoduler, som har en væsentlig påvirkning på risikoprofilen.

Ved beslutninger, som påvirker pensionskassens risikoprofil væsentligt, udføres en særskilt vurdering af egen risiko og solvens.

Internt kontrolsystem

Intern kontrol

Det interne kontrolsystem skal sikre, at pensionskassen opfylder gældende love og administrative bestemmelser, at selskabet drives effektivt i overensstemmelse med dets formål, samt at finansielle og ikke-finansielle oplysninger er tilgængelige og pålidelige. Et effektivt kontrolsystem er en vigtig del af pensionskassens fundament for en sund og sikker forretning. Den interne kontrol foretages gennem operationelle processer, der løbende involverer administrationen, medlemmer af bestyrelsen og alle niveauer af medarbejdere. Det interne kontrolsystem dækker følgende områder:

- *Administrative procedurer*
- *Regnskabsprocedurer*
- *Den interne kontrolstruktur*
- *Passende rapporteringsrutiner på alle niveauer i pensionskassen.*

Figur 1 illustrerer pensionskassens kontrolsystem fordelt over de tre forsvarslinjer.

Intern kontrol i 1. forsvarslinje

Den interne kontrol i 1. forsvarslinje består i, at bestyrelsen løbende kontrollerer, at direktionen varetager sine opgaver på betryggende vis i forhold til:

- *Pensionskassens risikoprofil*
- *Pensionskassens politikker*
- *Pensionskassens retningslinjer*

Bestyrelsen kontrollerer endvidere, at direktionen videregiver de fornødne informationer og rapporterer til bestyrelsen, således at bestyrelsen hele tiden har et overblik over pensionskassen og dens risici.

Den interne kontrol i 1. forsvarslinje består også af, at direktionen løbende kontrollerer, at de enkelte afdelinger varetager deres opgaver på betryggende vis. Dette sker bl.a. ved mundtlig statusrapportering og løbende skriftlige rapporteringer fra de respektive ledere, herunder med kontrol af, at der sker relevant rapportering på uddelegerede arbejdsopgaver.

Medarbejdernes arbejde sker i overensstemmelse med delegationer og udstedte forretnings- og arbejds gange. Kontrol heraf sker løbende, afhængigt af hvor risikobetonet

det enkelte område er, enten på dag til dag-basis eller som stikprøvekontrol. Der er dagligt kontrol af anvisninger, udbetalinger og gennemførelse af transaktioner.

Intern kontrol i 2. forsvarslinje

Den interne kontrol i 2. forsvarslinje indeholder, at compliancefunktionen kontrollerer, at pensionskassen handler i overensstemmelse med lovgivning og interne regelsæt, at politikker, retningslinjer, forretnings- og arbejds gange er opdateret og sikrer, at medarbejdere er bekendte med indholdet i de for deres arbejde relevante interne og eksterne regelsæt samt kontrollerer, at disse følges. Endvidere kontrollerer compliancefunktionen, om der er uddelegeret i overensstemmelse med de gældende regler, at der sker rapportering fra medarbejdere til afdelingsleder og derfra til direktionen og evt. bestyrelse, at der sker indrapportering af operationelle hændelser og kontrollerer, at et forretningsområde sikrer, at evt. risiko på grund af særlige omstændigheder er søgt forebygget, således at fejl kan undgås.

Den interne kontrol i 2. forsvarslinje indeholder også, at risikostyringsfunktionen kontrollerer risikostyrings systemets effektivitet og risikoprofil.

Intern kontrol i 3. forsvarslinje

Intern audit og ekstern revision udgør 3. forsvarslinje i pensionskassen. Intern auditfunktionen er outsourcet til ekstern leverandør, mens nøglepersonen for intern audit er ansat i pensionskassen og refererer til direktionen.

Intern audit vurderer, om pensionskassens interne kontrolsystem og andre elementer af ledelsen og styringen af pensionskassen er hensigtsmæssige og betryggende. Intern audit rapporterer løbende til direktionen, dog mindst én gang årligt.

Ekstern revision gennemfører revision af pensionskassen i henhold til gældende regler for den eksterne revision. Der henvises til årsrapporten for den eksterne revisions påtegning af regnskabet.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen har sammen med risikostyringsfunktionen en central opgave med overvågning og kontrol af pensionskassen (2. forsvarslinje).

Compliancefunktionens opgave er at opdage og mindske risikoen for, at selskabet bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at selskabet eller selskabets kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt (compliance risici).

Compliancefunktionen kontrollerer og vurderer, om pensionskassen har metoder og procedurer, der er egnede til at opdage og mindske pensionskassens compliance-risici, og om de foranstaltninger, der træffes for at afhjælpe evt. mangler, er effektive. Compliance-risici omfatter risikoen for pensionskassens manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt. Compliancefunktionen medvirker i forbindelse med arbejdet til at effektivisere og forbedre interne processer.

Compliancefunktionen identificerer koncernens compliance-risici og vurderer sandsynligheden for og konsekvensen af non-compliance (risikovurdering). Det omfatter også vurdering af konsekvenser af lovændringer for pensionskassen, hvilket sker i samarbejde med den udvidede ledergruppe og de øvrige nøglefunktioner. Funktionen følger og vurderer forretningsens implementeringsproces.

Compliancefunktionen rådgiver på forespørgsel bestyrelserne, direktionen og den daglige ledelse om overholdelse af den finansielle lovgivning og til alle medarbejdere yder rådgivning om forhold, der har betydning for compliance-risici. Den complianceansvarlige er forpligtet til at oplyse direktionen, hvis denne bliver gjort opmærksom på forhold/procedurer, der er eller kan resultere i en lovovertrædelse. Ved indførelse af nye produkter eller væsentlige ændringer af eksisterende produkter, skal den complianceansvarlige høres og deltage i godkendelsesprocessen.

Intern auditfunktion

Funktionsbeskrivelse

Pensionskassens interne auditfunktion vurderer, om det interne kontrolsystem og andre dele af ledelsessystemet er hensigtsmæssigt og betryggende. Intern audit er pensionskassens 3. forsvarslinje.

Den interne auditfunktion varetager følgende opgaver:

- *Indførelse, gennemførelse og opretholdelse af auditplan indeholdende det auditorarbejde, der skal udføres i de kommende år, idet der tages højde for alle pensionskassens aktiviteter og hele ledelsessystemet.*
- *Indberetning af auditplanen til direktionen.*
- *Vurdering af, hvorvidt det interne kontrolsystem er tilstrækkeligt effektivt.*
- *Udstedelse af henstillinger baseret på resultatet af det arbejde, der er udført i overensstemmelse med auditplanen.*

- *Indgivelse af skriftlig rapport om funktionens resultater og henstillinger til bestyrelsen mindst én gang årligt og løbende til direktionen.*

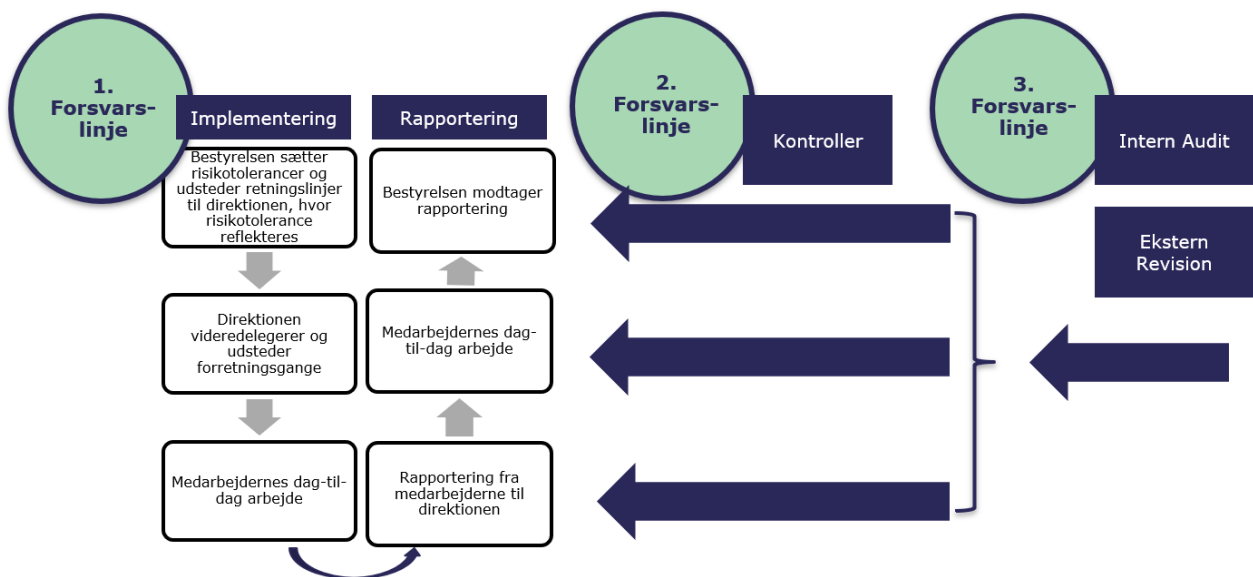
Den interne auditfunktion dokumenterer sit arbejde, således at det er muligt dels at vurdere funktionens effektivitet, samt at foretage en gennemgang af den foretagne audit og dens resultater.

Uafhængighed og objektivitet

Intern auditfunktionen er en uafhængig funktion. Nøglepersonen er således heller ikke nøgleperson for øvrige funktioner.

Nøglepersonen for intern auditfunktionen udfører ikke selv arbejde på de aktiviteter, som er omfattet af auditplanen, eller der på anden måde foretages audit på.

Figur 1: Pensionskassens kontrolsystem

Aktuarfunktion

Funktionsbeskrivelse

Pensionskassen har besluttet, at den ansvarshavende aktuar er ansvarlig for aktuarfunktionen.

Tabel 3 viser opgaver, der varetages af den ansvarshavende aktuar.

Aktuarfunktionen udfører de i lovgivningen til enhver tid fastlagte opgaver for aktuarfunktionen, herunder artikel 272 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/35.

Den ansvarlige for aktuarfunktionen har det overordnede ansvar for de forsikringsmæssige hensættelser. Aktuarfunktionen vurderer og sikrer, at data, forudsætninger og metode til opgørelsen af forsikringsmæssige hensættelser har den nødvendige kvalitet, så opgørelsen er betryggende og retvisende.

Aktuarfunktionen rapporterer til direktionen om:

- *udførte opgaver samt resultatet heraf*
- *eventuelle mangler samt henstilling til afhjælpning af disse*
- *hvorvidt opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser er troværdige og fyldstgørende, hvilket sker på baggrund af en begrundet analyse ledsaget af en følsomhedsanalyse*
- *den overordnede tegningspolitik, herunder præmiernes tilstrækkelighed*
- *genforsikringsprogrammet*
- *sammenligning og angivelse af væsentlige forskelle i opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser fra år til år, herunder forklare væsentlig konsekvens af ændringer i data, forudsætninger eller metoder.*

Tabel 3 Aktuarfunktionens opgaver

Område	Opgaver
Opgaver i forbindelse med regnskabsafklæggelse og budgettering	<ul style="list-style-type: none">▪ Opgørelse/kontrol af pensionsmæssige hensættelser▪ Input til opgørelse af solvens▪ Input til opgørelse af relevante noter▪ Input til budget
Risikoanalyser	<ul style="list-style-type: none">▪ Dødeligheds- og invaliditetsanalyse▪ Input til udarbejdelse af kapitalplan og årlig risikovurdering (ORSA-proces)
Rapportering	<ul style="list-style-type: none">▪ Årsrapport til bestyrelsen▪ Beretning til Finanstilsynet▪ Udtalelser i relation til nye anmeldelser
Medlemssystem	<ul style="list-style-type: none">▪ Test af nye beregningsformler▪ Løbende kontrol af eksisterende beregningsformler via regressionstest▪ Vedligeholdelse af systemparametre
Teknisk grundlag/opgørelsesgrundlag	<ul style="list-style-type: none">▪ Sikre overholdelse af eksisterende tekniske grundlag▪ Sikre, at teknisk grundlag overholder lovgivningen▪ Input til udarbejdelse af anmeldelser af nye tekniske grundlag mv.▪ Vurdering af markedsværdiparametre▪ Input til udarbejdelse af bonusregler og fastsættelse af bonusparametre▪ Vurdering af behov for genforsikring
Daglige beregninger	<ul style="list-style-type: none">▪ Ansvar for principper for helt eller delvist manuelle beregninger samt kontrol heraf
Medlemsinformation	<ul style="list-style-type: none">▪ Kontrol af aktuarmæssigt indhold i diverse informationsmaterialer

Outsourcing

Politik for outsourcing

Outsourcing defineres som pensionskassens henlæggelse af væsentlige aktiviteter for pensionskassens kerneområder til en ekstern leverandør. Bestyrelsen har udfærdiget en politik for outsourcing af pensionskassens aktiviteter.

Outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter kan alene ske efter bestyrelsens beslutning og er desuden underlagt indberetning til og tilsyn af Finans-tilsynet. Anden outsourcing kan beslattes af direktionen.

Outsourcing sker alene i henhold til skriftlig aftale, der skal godkendes af bestyrelsen, inden aftalen indgås. Det er bestyrelsens ansvar at sikre, at alle kravene til aftaleindgåelsen i henholdsvis outsourcingbekendtgørelsen og Solvens II-forordningen er opfyldt.

I politikken for outsourcing har bestyrelsen i overensstemmelse med gældende lovgivning fra direktionen modtaget en redegørelse om en eventuel kommende leverandør af en outsourcet funktion, ligesom bestyrelsen i eventuelle aftaler er meget opmærksom på, at pensionskassen lever op til de krav til aftalen, som gælder for outsourcing hos finansielle virksomheder.

Bestyrelsen skal medtage outsourcing i pensionskassens risikostyring og interne kontrolsystemer og modtager løbende rapporteringer vedrørende de outsourcete aktiviteter.

Vigtige outsourcerede funktioner

Bestyrelsen har godkendt outsourcing af forvaltningen af medlemssystemet Plexus samt videreoutsourcing af driften af IT til systemet til Keylane A/S (Keylane).

Plexus er et af pensionskassens kernesystemer, som håndterer medlemmernes ind- og udbetalinger samt beregning af pensions- og forsikringsdækninger.

I overensstemmelse med bekendtgørelsen om outsourcing er outsourcingen anmeldt til Finanstilsynet såvel vedrørende forvaltningen hos Keylane som videreoutsourcing til Atea som driftsleverandør. Overordnet er det vurderingen, at samarbejdet med Keylane og Atea fungerer tilfredsstillende og sikrer en pålidelig driftssituation for pensionskassen.

Bestyrelsen har i november 2019 godkendt outsourcing af pensionskassens IT-infrastruktur til GlobalConnect NN A/S.

Bestyrelsen har endvidere godkendt outsourcing af intern auditfunktionen til Deloitte. Selskabet forestår intern auditfunktionens arbejde i pensionskassen. Der er løbende rapporteringer til direktionen og mindst en gang årligt til bestyrelsen.

Andre oplysninger

Alle væsentlige risikooplysninger om pensionskassens forhold er indeholdt i de øvrige afsnit.

Risikoprofil

Forsikringsrisici

På forsikringsområdet er pensionskassen eksponeret over for livsforsikringsrisici, som er risici tilknyttet størrelsen af de midler, der skal hensættes, for at de lovede pensioner kan udbetales i fremtiden.

De forventede fremtidige ydelser bliver beregnet på baggrund af forudsætninger om, hvor længe medlemmerne lever, og hvor stor risikoen er for, at de bliver invalide. Livsforsikringsrisici opstår både ved, at de faktiske forudsætninger omkring gennemsnitlige levetider osv. er anderledes end dem, der er brugt ved beregningerne, og ved at de faktiske risikoforløb svinger omkring middelværdierne.

Pensionskassen har identificeret følgende typer af livsforsikringsrisici: levetidsrisici, dødelighedsrisici, invaliderisici, livsforsikringsoptionsrisici, omkostningsrisici, livsforsikringskatastroferisici samt risici ved fastsættelse af kollektive forudsætninger. Risiciene kvantificeres og kontrolleres ud fra standardmodellen under Solvens II. Kapitalkravene fra disse risici opgøres i standardmodellen, og opgørelsen af risici kan ses af Tabel 4.

Tabel 4 Kvantificering af forsikringsrisici.

Tal i mio. kr.	30.6.2019
Dødelighed	3
Levetidsrisici	4.014
Invalide- og sygdomsrisici	741
Optionsrisici	34
Omkostningsrisici	452
Livsforsikringskatastroferisici	15
I alt før diversifikationseffekter	5.259
Diversifikation	-993
Forsikringsrisici i alt	4.266

Markedsrisici

Markedsrisici er risiciene for, at pensionskassens aktiver, fx obligationer, aktier, ejendomme og alternative investeringer, taber værdi som følge af udsving på kapitalmarkederne. Markedsrisici findes også ved opgørelsen af hensættelserne til markedsværdi, da nutidsværdien af hensættelserne er følsom over for renteniveauerne. Det betyder, at hensættelserne skifter værdi, når markedsrenterne ændrer sig, og det kan blive nødvendigt at hensætte mere.

Pensionskassen har eventualforpligtelser, som fx kan være bindende aftaler om fremtidige investeringer. Sådanne tilsagn finder ofte sted i forbindelse med alternative investeringer, hvor man binder sig til at sende penge, når manageren har fundet de aktiver, der skal investeres i. Da pensionskassen er forpligtet til at investere, kan der inden for solvensopgørelsesperioden opstå markedsrisiko på et aktiv, som endnu ikke fremgår af balancen. Ud over disse tilsagn vurderes det ikke, at der findes ikke-balanceførte poster, da alle aktiver og forpligtelser optages til markedsværdi i regnskabet.

Ved vurderingen af markedsrisici benytter pensionskassen look through-princippet, når risikoen på fonde og ikke-diskretionære mandater vurderes. Det betyder, at pensionskassen indhenter oplysninger om de underliggende aktiver, og det sikres, at detaljeringsgraden er tilstrækkelig til at fange alle væsentlige risici for pensionskassen. Ved investeringer i fonde bliver der taget højde for eventuel gearing i opgørelsen af kapitalkravet.

Pensionskassen har fastsat risikobaserede rammer og retningslinjer for alle markedsrisici. Dette er gjort på baggrund af en prudent person-vurdering af investeringsstrategien, og en Pension-at-Risk-analyse, hvor bestyrelsen har besluttet risikoprofilen i pensionskassen. Pensionskassen har rammer for både de totale risikoniveauer i investeringspuljerne samt for risikoniveauerne for investeringerne i de enkelte aktivklasser.

Rente- og inflationsrisici

Renterisici er risici for ændringer i markedsværdier, der opstår som følge af ændringer i renteniveauerne, og inflationsrisici er risici for ændringer i markedsværdier, der opstår som følge af ændringer i inflationsniveauerne.

Pensionskassens beholdning af rentefølsomme investeringsaktiver er primært eksponeret mod danske renter og eurorenter. Opgørelsen af pensionskassens renterisici og inflationsrisici tager udgangspunkt i, at de enkelte aktiver og hensættelser er følsomme over for landespecifikke renter. Danske renteswaps er eksempelvis følsomme over for udviklingen i danske swaprenter, hvorimod europæiske swaps er følsomme over for udviklingen i europæiske swaprenter.

Aktierisici

Aktierisici er risici for påvirkning af markedsværdien af pensionskassens børsnoterede aktier, unoterede kapitalandele samt derivater ved udsving på de finansielle kapitalmarkeder.

Pensionskassen har for alle typer aktier en benchmarkallokering, ligesom der også er rammer for minimums- og maksimumseksponeringer. For at sikre spredning af aktieporteføljen er der fastsat CVaR-baserede udsvingsrammer for aktierisikoen, og der er angivet en øvre grænse for pensionskassens allokering til enkeltaktier. Pensionskassen har ikke investeringer i aktierelaterede hedgefonde eller råvarefonde.

Ejendomsrisici

Ved investering i fast ejendom bliver pensionskassen eksponeret over for ejendomsrisiko, som er risikoen for, at markedsværdien af ejendommene falder. Pensionskassens benchmark for investering i ejendomme sikrer, at ejendomsporteføljen er bredt diversificeret mht. investeringsstil, sektor og geografi og med en stor eksponering mod Danmark og Europa.

Valutarisici

Ved investering i aktiver i udenlandsk valuta bliver pensionskassen eksponeret over for valutakursrisiko. Valutakursrisiko er risikoen for fald i pensionskassens aktiver og passiver i danske kroner, hvis valutakurserne falder i forhold til danske kroner. Pensionskassens forpligtelser er alle i danske kroner, så der er udelukkende valutarisiko på investeringsaktiverne.

Ved investering i aktiver i udenlandsk valuta afdækkes valutarisikoen via derivater. Pensionskassens beholdning af investeringsaktiver efter valutaafdækning ligger i overvejende grad i danske kroner og euro. Den resterende del af investeringsporteføljen er fordelt på et stort antal valutaer og vurderes veldiversificeret på valutaområder.

Tabel 5 Kvantificering af markedsrisici

Tal i mio. kr.	30.6.2019
Rente- og inflationsrisici	5.287
Aktierisici	18.902
Ejendomsrisici	3.246
Valutarisici	3.701
Kreditspændrisici	4.877
Koncentrationsrisici	15
I alt før diversifikationseffekter	36.028
Diversifikation	-6,329
Markedsrisici i alt	29.699

Note: Kvantificeringen af markedsrisici er foretaget i et scenarie med faldende renter idet dette afstedkommer den laveste solvensgrad for 30.6.2019.

Bestyrelsen har vedtaget retningslinjer for, hvorledes den løbende valutaafdækning skal implementeres i pensionskassen.

Kreditspændrisici

Kreditspændrisici er risikoen for ændring af merforrentningen mellem sikre statsobligationer og mere usikre obligationer såsom erhvervsobligationer, realkreditobligationer og usikre statsobligationer.

Merforrentningen på usikre obligationer er et udtryk for den risikopræmie, som markedet kræver for at påtage sig risikoen for at udstederen ikke honorerer sine forpligtelser, det vil sige kuponbetalingerne på obligationerne. Når markedet ønsker en større kompensation i form af stigende risikopræmier, medfører det, at kursen på obligationerne falder, og der opstår et tab på obligationen. Markedet kræver stigende risikopræmier, svarende til merforrentning, når fx udstederens rating bliver sænket.

Pensionskassens investeringer i instrumenter med kreditrisiko falder i syv naturlige kategorier:

- Danske realkreditobligationer
- Udenlandske statsobligationer inden for EU
- Udenlandske statsobligationer uden for EU
- Virksomhedsobligationer
- Ikke-noterede lån til private, virksomheder eller ejendomsfinansiering
- Derivater
- Strukturerede krediteksponeringer.

Pensionskassen har et benchmark for kreditobligationer, ligesom der også er rammer for minimums- og maksimums-eksponeringer for alle typer kreditobligationer. Benchmarket er fastsat ud fra et ønske om en bred eksponering til det globale kreditmarked. Endvidere er der opstillet rating- og regionsrammer for at øge diversifikationen.

Koncentrationsrisici

Koncentrationsrisiko opstår, hvis pensionskassen har eksponeringer mod en enkelt udsteder – både inden for obligationer, aktier, unoterede aktiver og derivater.

Et eksempel er markeder, som er domineret af en eller to store udstedere, og hvor pensionskassens benchmark er baseret på markedsvægte. For eksempel kan investeringer i danske realkreditobligationer have risiko for at medføre koncentrationsrisiko, da markedet er domineret af to store udstedere af realkreditobligationer.

Pensionskassen har fastsat rammer for forskellige typer koncentrationsrisici i pensionskassens investerings-retningslinjer, herunder rammer for eksponering over for enkeltaktier og enkelte fonde.

Øvrige markedsrisici

Øvrige markedsrisici defineres som risici, der er anderledes af natur end de allerede nævnte markedsrisici, og som kan påføre pensionskassen et tab. Eksempel på sådanne risici kunne være juridiske, politiske, skattemæssige og klimamæssige risici. Kendetegnende for disse risici er, at de ofte er afledt af en specifik investering, samt at de for det meste ikke kan afdækkes i det finansielle marked. Pensionskassen søger derfor at minimere risikoen ved at foretage en grundig due diligence.

Kreditrisici

Udover de kreditspændsrelaterede markedsrisici er pensionskassen eksponeret over for kreditrisici gennem modpartsrisici, hvorved der forstås risikoen for at pensionskassen påføres et tab ved konkurs af en finansiell modpart.

Foruden grænsen på kontantindeståender samt brugen af juridiske aftaler, minimeres modpartsrisikoen for pensionskassen ved en risikoberegning for hver af pensionskassens finansielle modparter. Beregningen er et estimat for modpartsrisikoen under antagelse af at den enkelte modpart går konkurs.

Pensionskassen minimerer så vidt muligt kontantindeståender hos banker og spreder derivathandler på tværs af pensionskassens modparter. Ved sædvanlig omsætning af kontanter og værdipapirer anvendes i størst muligt omfang

princippet "levering mod betaling", hvorved denne del af modpartsrisikoen minimeres til et meget lavt niveau.

Pensionskassen anvender CLS (Continuous Linked Settlement) i forbindelse med afvikling af valuta-transaktioner. Kontantindeståender placeres kun i pengeinstitutter, der er underlagt Finanstilsynet eller tilsvarende myndighed i medlemslande af EU, og som har en kreditvurdering på minimum BBB. For at begrænse risikoen på kontantindeståender er der fastsat maksimale rammer for kontantindestående.

Pensionskassens derivathandler er enten børsnoterede, hvor modparten er en børs, eller OTC, hvor modparten er en bank. For derivathandler har pensionskassen krav om at reducere modpartsrisikoen mest muligt. Pensionskassen benytter standardiserede rammeaftaler, fx ISDA og GMRA, når der handles derivater. Repo-aftaler handles som udgangspunkt under GMRA-aftaler, men kan afhængigt af modparten også handles under ISDA-aftaler. Den væsentligste reduktion af modpartsrisikoen er i derivat-aftalerne sikret ved CSA-aftalen, som regulerer udveksling af sikkerhed (kollateral) i forhold til værdien af derivat-handlerne. Pensionskassen sikrer i CSA-aftalerne, at der sker udveksling af aktiver i form af kontanter, statsobligationer eller realkreditobligationer med høj kreditvurdering. Pensionskassen har eksplicitte rammer for modpartsrisiko på modparter.

Likviditetsrisici

Ved likviditetsrisici forstås risici som følge af tidsmæssige forskelle mellem indgående og udgående pengestrømme. I forsikrings- og pensionssektorerne er de udgående betalingsstrømme skadeserstatninger og pensionsydelser. Likvider til at dække udbetalingerne kan fx. komme via eksisterende kontantbeholdninger, løbende præmieindbetalinger, kuponbetalinger fra obligationer, dividende-betalinger på aktier eller salg af aktiver. Likviditetsrisiko opstår, hvis de indgående betalinger i en periode ikke kan dække de udgående, og det derfor er nødvendigt at låne penge.

Pensionskassen har fastsat rammer for placeringer i likvide hhv. illikvide investeringer, afpasset pensionskassens forretningsmodel, afløb af bestande og den forventede vækst i pensionskassen samt det nuværende forhold mellem præmier og ydelser i pensionskassen.

Investeringer i illikvide fonde medfører, at pensionskassen påtager sig eventualforpligtelser i form af tilsagn om investering i fondene i fremtiden. Retningslinjerne på investeringsområdet er fastsat således, at pensionskassens

eventualforpligtelser ikke udgør en risiko for likviditeten i pensionskassen.

Operationelle risici

Operationelle risici er risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemfejl eller som følge af udefrakommende begivenheder. Operationelle risici omfatter endvidere juridiske risici. Ved juridiske risici forstås de risici, som virksomheden er eksponeret overfor i forbindelse med udformningen og indholdet af de kontrakter, der er indgået.

Eksempler på operationelle risici er:

- *Usikkerheder vedrørende registreringssystemer, alt efter registreringernes omfang, relevans, aktualitet og samspillet mellem forsikringssystemerne, finanssystemet og betalingssystemerne.*
- *En tilkendt forsikringsydelse ikke udbetales i tide pga. af fejl. I det tilfælde skal pensionskassen betale strafrenter. Strafrenterne vil være en omkostning som følge af operationelle fejl.*
- *Operationelle fejl, hvor fx. en medarbejder i investeringsafdelingen køber i stedet for at sælge et aktiv – omkostningen ved at omgøre transaktionen er en operationel risiko.*
- *Tab på unit link-området, såfremt medlemmets penge ikke faktisk investeres på samme tidspunkt, som det fremgår af forsikringssystemerne.*

Til vurderingen af operationelle risici anvender pensionskassen opsamlende erfaringer om tab ved operationelle risici. Usikkerhed om de fremtidige tabs størrelse ved operationelle risici giver anledning til overvejelser om et højere individuelt solvensbehov.

Pensionskassen har i sin IT-beredskabsplan taget hånd om, hvordan driften af pensionskassen fortsættes i tilfælde af brand i administrationsbygninger etc. Risikoen for videreførelse af den primære drift i pensionskassen anses for at være afdækket vha. beredskabsplaner og forretningsgange.

Pensionskassen har udarbejdet en politik for nøglepersoner, så opsigelser, sygdom med videre hos nøglepersoner i administrationen er håndteret. Således er risici for operationelle fejl på baggrund heraf minimeret.

Andre væsentlige risici

Kontrolrisici

Ved kontrolrisiko forstås risikoen for, at der opstår tab som følge af mere eller mindre begrænsede styrings- og kontrolværktøjer.

Kontrolmiljøet er en samlebetegnelse for de ressourcer, virksomheden anvender til at minimere de risici, der er ved at udøve finansiell virksomhed. Pensionskassen foretager årligt en vurdering af sit kontrolmiljø. Kontrolmiljøets kvalitet er resultatet af aktive ledelsesvalg. Bestyrelsen vurderer derfor bl.a. følgende:

- *Ledelsens evner og overblik, den faglige viden i organisationen, afhængighed af nøglepersoner, omfanget af instrukser og skriftlige forretningsgange, omfanget af risikostyring, funktionsadskillelse, interne kontroller og uafhængig rapportering m.m. samt kvaliteten af virksomhedens styrings- og kontrolværktøjer.*
- *Om de skriftlige forretningsgange, funktionsadskillelse, interne kontroller og ledelsesrapportering om risici i virksomheden anvendes aktivt som led i risikostyringen.*
- *Samspillet mellem bestyrelse, direktion og andre ledelsesniveauer, herunder den generelle organisering af virksomheden samt viden og ekspertise på udvalgte risikoområder.*

Risici for hvidvask og terrorfinansiering

Hvidvask defineres i hvidvasklovens § 4 som:

- *Uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse.*
- *Uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse.*
- *Forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner.*

Karakteristisk for hvidvasktransaktioner er, at de har til formål at skjule midlernes oprindelse gennem en sløringsproces. Dette er ikke nødvendigvis en kompliceret proces, men ved større beløb kan der ofte være tale om en kompliceret kæde af transaktioner. Risici vedrørende hvidvask kontrolleres af den hvidvaskansvarlige i pensionskassen. Pensionskassen anses for at være et lavrisiko-område for hvidvask på baggrund af følgende forhold:

- *Næsten alle pensionsordninger er etableret som led i ansættelsesforhold, og beskatning er høj ved genkøb af skattefradragsberettigede ordninger.*
- *Genkøbsmulighed er begrænset dels af pensionskassens egne regler, dels af de offentlige overenskomster.*
- *Pensionskassen har få individuelle ordninger.*
- *Ind- og udbetalinger sker altid via danske banker.*

Dog er pensionskassen opmærksom på pensionsordninger uden fradragsret, hvor der er strengere krav til legitimation og overvågning.

Det vurderes ikke, at pensionskassen er eksponeret over for risiko for terrorfinansiering. I forbindelse med den nye hvidvasklovgivning, som trådte i kraft i 2017, har pensionskassen øget overvågningen af kundeforholdene, særligt for de medlemmer, der er omfattet af de nye regler for politisk eksponerede personer (PEP'er) i Danmark, deres nærmeste pårørende og samarbejdspartnere.

Pensionskassen har ud over de ovenfor nævnte risikokilder identificeret følgende risikokilder blandt andre væsentlige risici: omdømmerisici, strategiske risici, koncernrisici, indtjeningsrisici, vækstrisici, politiske risici, risici for bindinger på investeringsstrategien, risici ved solvens-induceret risikoomlægning samt modelrisici. Fælles for disse risikokilder er, at de ikke indgår i standardmodellen under Solvens II. Pensionskassen forholder sig til samtlige af disse risikokilder i den årlige risikokortlægning. Ingen af risikokilderne er vurderet til at udgøre en væsentlig trussel mod basiskapitalen.

Andre oplysninger

Risikoafdækning

Pensionskassen anvender ikke genforsikring.

Aktieafdækning

Pensionskassen anvender aktier til at regulere eksponeringen til aktiemarkederne, herunder også lejlighedsvis afdækning af aktierisikoen. Sådanne aktie-futures har en løbetid på 3 mdr. Imidlertid er det en del af pensionskassens politik og retningslinjer, at derivataftaler med løbetid på under 12 måneder fornyes ved udløb. Derfor indregnes solgte aktiefutures med deres fulde eksponering, hvilket også afspejler den faktiske gevinst eller tab ved store markedsudsving.

Pensionskassen handler kun OTC-derivater med modparter, hvor der er indgået en ISDA-aftale. ISDA-aftalerne understøtter den juridiske gyldighed af derivatkontrakter og dermed de risikobegrænsende foranstaltninger, som anvendes af pensionskassen.

Valutaafdækning

Pensionskassen anvender systematisk valutaafdækning ved hjælp af valutaterminskontrakter til at afdække pensionskassens valutarisiko. Valutaterminerne har typisk en løbetid på 1-3 måneder. Imidlertid er det en del af pensionskassens politik og retningslinjer, at derivataftaler med løbetid på under 12 måneder fornyes ved udløb. Derfor indregnes valutaterminskontrakter med deres fulde eksponering – hvilket også afspejler det faktiske gevinst eller tab ved store markedsudsving.

Renteafdækning

Pensionskassen benytter derivater til afdækning af pensionskassens renterisiko på hensættelser, hvor grundlagsrenten er højere end 1,50 pct. Alle rentederivater handles under ISDA-aftalegrundlag (eller aftalegrundlag af tilsvarende standard) med tilhørende markedskonforme CSA-vilkår. Det mest likvide marked for derivater er euromarkedet. Dermed opnås en basisrisiko i forbindelse med, at danske og euro-swaprenter ikke bevæger sig parallelt, hvis pensionskassens afdækning er baseret i eurorenter.

Pensionskassen benytter derivater, som er eksponeret over for volatilitet i rentemarkederne. Ved fald i de implicitte volatiliteter vil pensionskassen få et tab.

Kreditaafdækning

Pensionskassen benytter derivater til afdækning af kreditrisiko på pensionskassens kreditobligationer. Alle kreditderivater er i pensionskassen handlet under ISDA-aftalegrundlag med tilhørende markedskonforme CSA-vilkår. CDS'er handles typisk med en længde på 5 år. De væsentligste risici uden for direkte markedsrisici er juridiske risici, det vil sige, at derivatkontrakten er udformet med korrekte og nødvendige formuleringer, fx korrekt definerede kreditevents, samt modpartsrisiko.

Forventet fortjeneste i fremtidige præmier

De fremtidige præmier indeholder ikke andele, som modsvarer forventet fremtidig fortjeneste.

Følsomhedsanalyser

Pensionskassen udarbejder følsomhedsanalyser for væsentlige risici. Følsomhedsanalyserne regnes som omvendte stresstests, hvor de enkelte risikokategorier vurderes i forhold til en solvensoverdækning på henholdsvis 125 pct. og 100 pct. Analyserne angiver, hvor stort et stress der skal til, før solvensdækningen falder til hhv. 125 pct. og

100 pct. Her angiver solvensdækningen størrelse af basis-kapitalen i forhold til det individuelle solvensbehov. En solvensdækning på 100 pct. svarer til, at pensionskassens basiskapital kun lige matcher solvensbehovet.

Resultatet af risikofølsomhederne indberettes til Finans-tilsynet og kan ses i Tabel 6. Tallene i de to søjler i tabellen angiver, hvor store tab, fald etc. der er påkrævet for at pensionskassens solvensdækning falder til 125 pct. hhv. 100 pct. Renterisici stødes maksimalt 2 pct. nedad. "Ikke muligt" angiver, at solvensgraden ikke kan falde til de pågældende niveauer for de mulige tab, fald etc. Det er et sammentræk, at tallene for følsomheden på aktierisici og danske high grade kreditrisici er ens.

Tabel 6 Pensionskassens følsomhedsanalyser

	Solvens 125%	Solvens 100%
Renterisici	Ikke muligt	Ikke muligt
Aktierisici	Tab på 62%	Tab på 75%
Ejendomsrisici	Ikke muligt	Ikke muligt
Kreditrisici (danske high grade)	Tab på 62%	Tab på 75%
Kreditrisici (øvrige high grade)	Ikke muligt	Ikke muligt
Kreditrisici (øvrige)	Tab på 74%	Tab på 88%
Valutaspændrisici	Ikke muligt	Ikke muligt
Modpartsrisici	Ikke muligt	Ikke muligt
Levetidsrisici	Fald i dødelighed på 75%	Fald i dødelighed på 80%
Livsforsikringsoptionsrisici	Ikke muligt	Ikke muligt

Prudent person princippet

Alle pensionskassens aktiver er investeret i overens-stemmelse med prudent person-princippet. Prudent person-princippet indebærer, at pensionskassen alene må investere i aktiver, hvortil der knytter sig risici, som pensions-selskabet kan identificere, måle, overvåge, forvalte, kontrollere og rapportere om.

Prudent person-princippet sikres blandt andet ved, at pensionskassen løbende analyserer sammenhængen mellem det forventede afkast på aktiverne og medlemmernes forventede betingede pensioner på forskellige tidshorisonter (kort, mellemlang og lang sigt). Der foretages to typer af analyser i forbindelse med fastsættelse af investerings-strategien:

Afkastanalyser: Kvantificerer sandsynligheden for, at den valgte investeringsstrategi kan leve op til de udmeldte betingede pensioner på kort til mellemlangt sigt (1 til 5 år).

Analysen bruges til at estimere risikoen for, at pensions-kassen inden for en kort og mellemlang årrække ikke kan leve op til anvendte beregningsrenter i opgørelsen af de betingede pensioner.

Pension-at-Risk (PaR) analyser: Kvantificerer risikoen for, at den valgte investeringsstrategi ikke vil kunne leve op til de udmeldte betingede tillægspensioner på langt sigt. PaR er baseret på det forventede, betingede pensions-cashflow, som sammenholdes med det forventede afkast af aktiverne ved den valgte investeringsstrategi.

Pensionskassen har løbende overvågning og rapporteringen af samtlige aktiver i henhold til prudent person-princippet.

Værdiansættelse til solvensformål

Aktivklasser

Investeringsaktiver

Finansielle investeringsaktiver, som omfatter investeringsforeningsandele, obligationer, investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, kapitalandele og afledte finansielle instrumenter, måles til dagsværdi på balancedagen.

For alle noterede investeringsaktiver, hvor der eksisterer transparente, handlebare markeder med daglig prisfastsættelse, foretages værdiansættelsen med udgangspunkt i sidst kendte markedspris på balancedagen.

Pensionskassens unoterede investeringsaktiver kan opdeles i direkte investeringer og fondsinvesteringer.

Direkte investeringer

Investeringsejendomme måles efter første indregning til dagsværdi. Dagsværdi beregnes med udgangspunkt i afkastmetoden, og ejendommens dagsværdi fremkommer på baggrund af ejendommens driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastprocent). Til understøttelse af dagsværdiopgørelsen er der indhentet eksterne mægler-vurderinger.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder er opgjort efter koncernens regnskabspraksis og måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi med udgangspunkt i virksomhedens senest aflagte regnskab. Virksomhederne er underlagt revision fra anerkendte revisorer. De tilknyttede og associerede virksomheder beskæftiger sig med investering i danske ejendomme samt børsnoterede og unoterede aktier.

Koncerninterne lån ydes i henhold til skriftlige aftaler og er på markedsvilkår. Udlån til tilknyttede og associerede selskaber måles til amortiseret kostpris.

Fondsinvesteringer

Fondsinvesteringer omfatter fonde med unoterede aktier, kreditfonde, infrastrukturfonde, skovfonde samt fonde med

ejendomme. Værdiansættelsen foretages med udgangspunkt i de års- og kvartalsrapporter, som modtages fra fondsforvalterne på de individuelle investeringer. Fondene er underlagt revision fra anerkendte revisorer. Rapporterne sendes med en tidsforskydning, så værdiansættelsen korrigeres for eventuelle betalingsstrømme og markedsudvikling for de underliggende aktiver siden seneste rapporteringsdato.

Øvrige aktiver

Øvrige aktiver består af PAL-aktiv, andre tilgodehavender, indlån i kreditinstitutter samt periodeafgrænsningsposter.

Pensionskassens PAL-aktiv er opstået i forbindelse med udlodning fra egenkapitalen i 2019, hvor der tilskrives individuelt PAL på medlemmernes depoter. PAL-aktivet reduceres, såfremt individuel PAL er mindre end institut-PAL.

Indlån i kreditinstitutter måles til dagsværdi og øvrige tilgodehavender, og periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Solvensformål vs. regnskabsformål

Immaterielle aktiver (anskaffelser af software samt udviklingsomkostninger til medlemssystem) er regnskabsmæssigt værdiansat til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Til solvensformål er immaterielle aktiver værdiansat til 0 kr.

Til solvensformål er vedhængende renter klassificeret under samme aktivklasse som det tilhørende aktiv. Regnskabsmæssigt er vedhængende renter klassificeret som en periodeafgrænsningspost.

Der er i øvrigt ikke forskel mellem det grundlag, metoder og primære antagelser, som pensionskassen benytter til værdiansættelse til solvensformål og det grundlag, metoder og primære antagelser, som pensionskassen benytter til værdiansættelse i regnskaber.

Forsikringsmæssige hensættelser

Opgørelse

De forsikringsmæssige hensættelser opgøres i henhold til Solvens II-direktivets artikel 77 som summen af et bedste skøn og en risikomargen og ses i Tabel 7 nedenfor.

Tabel 7: Forsikringsmæssige hensættelser

Tal i mio. kr.	30.6.2019
Bedste skøn	114.370
Risikomargen	731
Markedsrente (unit link)	2.273
Forsikringsmæssige hensættelser	117.374

Bedste skøn er værdiansættelsen af forsikringskontrakterne beregnet ud fra bedste estimat-forudsætninger. Størrelsen beregnes som nutidsværdien af de sandsynlighedsvægtede fremtidige betalingsstrømme.

De primære antagelser ved beregning af de sandsynlighedsvægtede fremtidige ind- og udbetalinger omhandler fremtidig dødelighed, invalidehyppighed, genkøbsadfærd, fripoliceadfærd og omkostninger til administration. Disse antagelser er fastsat på baggrund af analyser af pensionskassens bestand og revurderes løbende.

Til opgørelse af nutidsværdien af betalingsstrømmene benyttes EIOPA's rentekurve med volatilitetsjustering.

Risikomargenen skal, jf. artikel 77, "beregnes på en måde, der gør det muligt at sikre, at værdien af de forsikringsmæssige hensættelser svarer til det beløb, som forsikrings- og genforsikrings-selskaber kan forventes at kræve for at overtage og honorere forsikrings- og genforsikringsforpligtelser".

Det regnes ved brug af Cost of Capital-metoden defineret i Solvens II-reglerne. Udgangspunktet i denne metode er at opgøre risikomargenen som den forrentning en erhverver af bestanden vil kræve for at stille solvenskapital til rådighed. Mere konkret ser man på, hvad de fremtidige solvenskapitalkrav vil være og kræver disse forrentet med en fast given sats - kapitalomkostningssatsen. Nutidsværdien af forrentningskravene opgøres ved brug af EIOPA's rentekurve med volatilitetsjustering, og så har man risikomargenen.

Der er ikke anvendt forenkede metoder i beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser.

Finanstilsynet har i 2018 udstedt en ny vejledning om opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser for danske liv- og pensions-selskaber, når selskaberne skal beregne kapitalkravet under Solvens II-reguleringen. Pensionskassen har afleveret en GAP-analyse til Finanstilsynet, hvori selskabet har redegjort for implementeringen af den nye vejledning. Det er pensionskassens vurdering, at det vil tage et par år, førend de nye regler er fuldt implementeret. Pensionskassen har lavet en grundig analyse af mulige konsekvenser af de nye regler, og pensionskassen vil fortsat være tilstrækkeligt kapitaliseret.

Usikkerhed

Som beskrevet ovenfor beregnes de forsikringsmæssige hensættelser på baggrund af en række estimater om de biometriske forudsætninger og om, hvornår medlemmerne udtræder eller stopper med at indbetale til deres pension. Estimaterne er naturligvis behæftet med usikkerhed, og i det omfang den faktiske udvikling afviger fra antagelserne, vil de realiserede betalingsstrømme afvige fra det opgjorte bedste skøn.

Usikkerheden kan opdeles i en systematisk risiko og en usystematisk risiko. Den systematiske risiko opstår ved, at de faktiske forudsætninger omkring dødelighed, invaliditet m.m. kan vise sig at være anderledes, end hvad der er estimeret. Den usystematiske risiko opstår ved, at de faktiske risikoforløb svinger omkring middelværdierne.

Størstedelen af pensionskassens forpligtelser er betingede på den måde, at pensionerne kan nedsættes under visse forudsætninger. Hvis det fx viser sig, at medlemmerne lever længere, end hvad der er forudsat ved fastsættelsen af størrelsen af pensionerne, kan pensionerne nedsættes. Denne mulighed er ikke indregnet ved værdiansættelsen af de forsikringsmæssige forpligtelser

Solvensformål vs. regnskabsformål

Pensionskassen værdiansætter de forsikringsmæssige hensættelser til solvensformål på samme måde som til regnskabsformål.

Matchtilpasning

Pensionskassen anvender ikke den metode til opgørelse af hensættelserne, som er defineret som matchtilpasning.

Volatilitetsjustering

Pensionskassen anvender EIOPA's rentekurve med volatilitetsjustering. Tabel 8 viser indvirkningen på pensionskassens finansielle position af, at volatilitetsjusteringen ændres til nul.

Risikofrie rente

Pensionskassen anvender ikke den midlertidige risikofrie rentekurve.

Overgangsfradrag

Pensionskassen anvender ikke overgangsfradraget.

Genforsikringsaftaler og special purpose vehicles

Pensionskassen har ikke beløb, der kan tilbagekræves i henhold til genforsikringsaftaler og special purpose vehicles.

Væsentlige ændringer

Pensionskassen har ikke foretaget væsentlige ændringer i de antagelser, der anvendes ved beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser i forhold til den forudgående rapporteringsperiode.

Andre forpligtelser

Andre forpligtelser

Andre forpligtelser omfatter negativ værdi af afledte finansielle instrumenter, betalbar PAL-skat samt andre gældsposter.

Tabel 8 Effekt af volatilitetsjustering

Tal i mio. kr.	Med volatilitetsjustering	Uden volatilitetsjustering	Indvirkning af, at volatilitetsjusteringe n ændres til nul
Forsikringsmæssige hensættelser	115.101	115.144	43
Basiskapitalgrundlaget	7.971	7.927	- 44
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkravet	7.971	7.927	- 44
Solvenskapitalkravet	2.762	2.699	- 63
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkravet	7.971	7.927	- 44
Minimumskapitalkravet	690	675	- 15

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Der henvises til afsnittet vedrørende værdiansættelse af aktiver. Øvrige gældsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket svarer til pålydende værdi.

Solvensformål vs. regnskabsformål

Der er ikke afvigelser mellem det værdiansættelsesgrundlag samt de metoder og primære antagelser, som pensionskassen benytter til værdiansættelse til solvensformål og dem, der benyttes til værdiansættelse i årsrapporten.

Alternative værdiansættelsesmetoder

Pensionskassen anvender ikke alternative værdiansættelsesmetoder.

Andre oplysninger

Pensionskassen har ikke andre væsentlige oplysninger om værdiansættelsen af aktiver og passiver til solvensformål.

Kapitalforvaltning

Kapitalgrundlag

Forvaltning af pensionskassens kapitalgrundlag

Pensionskassens kapitalgrundlag består af egenkapital og MedlemsMidler, som er klassificeret i det bedste niveau under Solvens II. Basiskapitalen hæfter for pensionskassens risici.

Egenkapital

Egenkapitalen vokser med den andel af pensionskassens realiserede resultat, der overføres til egenkapitalen. Denne andel svarer til det investeringsafkast, som genereres af de aktiver, som tilhører egenkapitalen.

Bestyrelserne i DIP og JØP har, forud for fusionen, besluttet, at DIP og JØP skal have samme forholdsmæssige andel af egenkapital og særlig bonushensættelser ved fusionens gennemførelse i forhold til de pensionsmæssige hensættelser i den fusionerede pensionskasse.

For at DIP's og JØP's medlemmer havde samme forholdsmæssige andel af de særlige bonushensættelser, var det inden fusionen nødvendigt at udlodde midler fra de eksisterende særlige bonushensættelser i medlemmernes depoter samt udlodde midler fra DIP's egenkapital til DIP's medlemmers særlige bonushensættelser. I fusionsregnskabet er der redegjort for udlodning af egenkapital og særlig bonushensættelser i forbindelse med gennemførelse af fusionen. Fusionsregnskabet kan findes på Min pension på www.pplus.dk

Forud for fusionen besluttede bestyrelserne i DIP og JØP, at der ved fusionens gennemførelse skulle reserveres 300 mio. kr. fra JØP's andel af egenkapitalen og 150 mio. kr. fra DIP's andel af egenkapitalen. Beløbet reserveres til dækning af uforudsete tab i den fusionerede pensionskasses bestande, som oprindeligt hidrører fra hhv. DIP og JØP, som kunne materialisere sig ved den for bestyrelsen vedtægtsmæssige overgangsperiode. Midlerne tilbageføres til de respektive medlemmer i hhv. DIP og JØP med værdierne af medlemmernes depot pr. 1.1.2019 som fordelingsnøgle.

Medlemsmidler - Individuelle særlige bonushensættelser

Som medlem af P+ indbetaler man til *Medlemsmidler*, og Medlemsmidler skal på lige fod med egenkapitalen dække, hvis der opstår negative resultater, som medlemmerne ikke kan dække.

MedlemsMidler vil fremgå af medlemmernes depotoversigt på *Min pension* på www.pplus.dk

Alle bidragsbetalende medlemmer med betingede ordninger opbygger, hvad der svarer til 2 pct. af deres indbetalinger til *MedlemsMidler*.

Medlemsmidler udbetales som et ugaranteret tillæg til pensionen. Ved dødsfald eller hvis medlemmet dør, inden hele beløbet er udbetalt, bliver restbeløbet udbetalt til medlemmets bo som et engangsbeløb.

Udlodning af basiskapital

Udlodning af basiskapital sker under hensyntagen til den aktuelle solvensmæssige situation og nedsættes derfor automatisk ved forværring af pensionskassens solvens/udvikling i skyggekontoen.

Den strategiske planlægningsperiode

Bestyrelsens strategiske planlægningsperiode er fastsat til fem år.

Kapitalgrundlagets sammensætning

Basiskapitalen består udelukkende af overskudskapital klassificeret som ubegrænset tier 1-kapital. Tabel 9 viser størrelsen på pensionskassens basiskapital ved udgangen af rapporteringsperioden og ved udgangen af sidste rapporteringsperiode.

Tabel 9 Samlet basiskapitalgrundlag

Tal i mio. kr.	30.06.2019
Overskudskapital	7.971
Samlet basiskapitalgrundlag	7.971

Kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav

Hele pensionskassens basiskapitalgrundlag kan medgå til dækning af solvenskapitalkravet.

Kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav

Hele pensionskassens basiskapitalgrundlag kan medgå til dækning af minimumskapitalkravet.

Forskelle mellem kapitalgrundlaget i regnskabet og overskydende aktiver i forhold til passiver beregnet til solvensformål

Tabel 10 viser forskellen mellem kapitalgrundlaget i regnskabet og overskydende aktiver i forhold til passiver beregnet til solvensformål.

Tabel 10 Kapitalgrundlag til solvensformål

Tal i mio. kr.	30.6.2019
Forskelle i værdiansættelsen af aktiver (immaterielle aktiver)	-29
Egenkapital	3.752
Andre basiskapitalgrundlagselementer	7.825
Kapitalgrundlag til solvensformål	11.548

Overgangsbestemmelser

Pensionskassen har et PAL-skatteaktiv, der er underlagt overgangsbestemmelserne i artikel 89, stk.1, litra a), b) og c) i direktiv 2009/138/EF. Tabel 11 viser PAL-skatteaktivets størrelse ultimo rapporteringsperioden.

Tabel 11 PAL-skatteaktiv

Tal i mio. kr.	30.06.2019
PAL - Skatteaktiv	2.237

Supplerende kapitalgrundlag

Pensionskassen har intet supplerende kapitalgrundlag.

Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Størrelsen på solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Pensionskassen anvender EIOPA's standardmodel for beregning af solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav.

Pensionskassens solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav ved udgangen af rapporteringsperioden ses i Tabel 12.

Tabel 12 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav, ved brug af Standardmodel

Tal i mio. kr.	30.06.2019
Solvenskapitalkrav	2.792
Minimumskapitalkrav	690

Solvenskapitalkrav fordelt på risikomoduler

Tabel 13 viser pensionskassens solvenskapitalkrav opdelt på risikomoduler.

Tabel 13 Solvenskapitalkrav

Tal i mio. kr.	Netto	Brutto
Markedsrisiko	2.101	29.700
Modpartsrisiko	28	141
Livsforsikringsrisiko	411	4.266
Diversifikation	-292	-3.026
Basis solvenskapitalkrav	2.248	31.081
Operationel risiko	515	
Forsikringsmæssige hensættelsers tabsabsorberende evne	-28.834	
Solvenskapitalkrav	2.762	

Forenklinger

Pensionskassen anvender ikke forenkledte beregninger for risikomoduler og delmoduler i standardformlen.

Selskabsspecifikke parametre

Pensionskassen anvender ikke selskabsspecifikke parametre i standardformlen input til beretning af minimumskapitalkravet.

Tabel 14 Minimumskapitalkrav

Tal i mio. kr.	
Forpligtelser med gevinstandele - Garanterede ydelser	49.735
Forpligtelser med gevinstandele - Fremtidige diskretionære ydelser	65.367
Forpligtelser i tilknytning til unit link forsikring	2.273
Risikosum i alt	227.422
Lineært Minimumskapitalkrav	-1.384
Solvenskapitalkrav	2.762
Loft for minimumskapitalkrav	1.243
Bundgrænse for minimumskapitalkrav	690
Kombineret minimumskapitalkrav	690
Absolut bundgrænse for minimumskapitalkrav	24
Minimumskapitalkrav	690

Ændringer i solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Tabel 15 viser størrelsen på pensionskassens solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav i løbet af rapporteringsperioden.

Tabel 15 Ændringer i solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Tal i mio. kr.	Solvens- kapitalkrav	Minimums- kapitalkrav
01.01.2019	2.513	628
31. 06.2019	2.762	690

Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet

Pensionskassen anvender ikke delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet.

Forskelle mellem standardformlen og en intern model

Pensionskassen anvender ikke en intern model til beregning af solvenskapitalkravet.

Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og væsentlige afvigelser fra solvenskapitalkravet

Der er ingen manglende overholdelse af minimumskapitalkravet eller væsentlige afvigelser fra solvenskapitalkravet i pensionskassen.

Andre oplysninger

Pensionskassen har et såkaldt udlæg, som 30.06.2019 beløb sig til 1.312 mio.kr.

Årsagen til dette er, at nogle medlemmer har høje grundlagsrenter, hvilket er udfordrende i det nuværende miljø med lave renter og stigende levetid.

De nødvendige ekstra rente- og levetidshensættelser lægger beslag på det investeringsafkast, der skal finansiere de høje grundlagsrenter. Derfor må de høje grundlagsrenter låne penge fra pensionskassens egenkapital/basiskapital og det er dette låneregnskab, som føres som udlæg fra basis-kapitalen.

Udlægget er altså penge, som medlemmerne med de høje grundlagsrenter skal betale tilbage til pensionskassen, når afkastet gør, at der er råd til det.

Udlæg opbygget før den 31. december 2015 i hhv. DIP og JØP afskrives i forbindelse med fusionen.

For yderligere oplysninger henvises til DIP og JØP pensionskassernes årsrapporter www.pplus.dk

Bilag 1 QRT-skemaer, pr. 30.06.2019

Balance sheet**S.02.01.02**

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	0,00
Deferred tax assets	R0040	0,00
Pension benefit surplus	R0050	0,00
Property, plant & equipment held for own use	R0060	0,00
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	119.220.953.869,04
Property (other than for own use)	R0080	2.594.315.814,26
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	24.543.090.253,27
Equities	R0100	5.592.411,06
Equities - listed	R0110	0,00
Equities - unlisted	R0120	5.592.411,06
Bonds	R0130	31.854.000.824,23
Government Bonds	R0140	16.348.326.763,66
Corporate Bonds	R0150	14.699.911.576,18
Structured notes	R0160	805.753.065,58
Collateralised securities	R0170	9.418,81
Collective Investments Undertakings	R0180	57.851.562.627,51
Derivatives	R0190	2.372.391.938,71
Deposits other than cash equivalents	R0200	0,00
Other investments	R0210	0,00
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	2.273.399.424,05
Loans and mortgages	R0230	5.042.189.177,11
Loans on policies	R0240	0,00
Loans and mortgages to individuals	R0250	0,00
Other loans and mortgages	R0260	5.042.189.177,11
Reinsurance recoverables from:	R0270	2.341.861,13
Non-life and health similar to non-life	R0280	0,00
Non-life excluding health	R0290	0,00
Health similar to non-life	R0300	0,00
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	2.341.861,13
Health similar to life	R0320	0,00
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	2.341.861,13
Life index-linked and unit-linked	R0340	0,00
Deposits to cedants	R0350	0,00
Insurance and intermediaries receivables	R0360	176.093.490,81
Reinsurance receivables	R0370	0,00
Receivables (trade, not insurance)	R0380	3.832.953.199,41
Own shares (held directly)	R0390	0,00
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0,00
Cash and cash equivalents	R0410	279.699.050,09
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	2.734.091.636,33
Total assets	R0500	133.561.721.707,96
Liabilities		
Technical provisions – non-life	R0510	0,00

Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0530	0,00
Best Estimate	R0540	0,00
Risk margin	R0550	0,00
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0570	0,00
Best Estimate	R0580	0,00
Risk margin	R0590	0,00
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	115.833.101.506,76
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0620	0,00
Best Estimate	R0630	0,00
Risk margin	R0640	0,00
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	115.833.101.506,76
Technical provisions calculated as a whole	R0660	0,00
Best Estimate	R0670	115.101.678.843,70
Risk margin	R0680	731.422.663,06
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	2.273.399.421,88
Technical provisions calculated as a whole	R0700	2.273.399.421,88
Best Estimate	R0710	0,00
Risk margin	R0720	0,00
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	0,00
Provisions other than technical provisions	R0750	0,00
Pension benefit obligations	R0760	0,00
Deposits from reinsurers	R0770	0,00
Deferred tax liabilities	R0780	0,00
Derivatives	R0790	1.791.220.892,02
Debts owed to credit institutions	R0800	4.060.375.112,56
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0,00
Insurance & intermediaries payables	R0820	0,22
Reinsurance payables	R0830	0,00
Payables (trade, not insurance)	R0840	0,00
Subordinated liabilities	R0850	0,00
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	0,00
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	0,00
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	2.392.337.132,57
Total liabilities	R0900	126.350.434.066,02
Excess of assets over liabilities	R1000	7.211.287.641,95

Balance sheet**5.02.01.02**

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	0,00
Deferred tax assets	R0040	0,00
Pension benefit surplus	R0050	0,00
Property, plant & equipment held for own use	R0060	0,00
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	119.220.953.869,04
Property (other than for own use)	R0080	2.594.315.814,26
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	24.543.090.253,27
Equities	R0100	5.592.411,06
Equities - listed	R0110	0,00
Equities - unlisted	R0120	5.592.411,06
Bonds	R0130	31.854.000.824,23
Government Bonds	R0140	16.348.326.763,66
Corporate Bonds	R0150	14.699.911.576,18
Structured notes	R0160	805.753.065,58
Collateralised securities	R0170	9.418,81
Collective Investments Undertakings	R0180	57.851.562.627,51
Derivatives	R0190	2.372.391.938,71
Deposits other than cash equivalents	R0200	0,00
Other investments	R0210	0,00
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	2.273.399.424,05
Loans and mortgages	R0230	5.042.189.177,11
Loans on policies	R0240	0,00
Loans and mortgages to individuals	R0250	0,00
Other loans and mortgages	R0260	5.042.189.177,11
Reinsurance recoverables from:	R0270	2.341.861,13
Non-life and health similar to non-life	R0280	0,00
Non-life excluding health	R0290	0,00
Health similar to non-life	R0300	0,00
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	2.341.861,13
Health similar to life	R0320	0,00
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	2.341.861,13
Life index-linked and unit-linked	R0340	0,00
Deposits to cedants	R0350	0,00
Insurance and intermediaries receivables	R0360	176.093.490,81
Reinsurance receivables	R0370	0,00
Receivables (trade, not insurance)	R0380	3.832.953.199,41
Own shares (held directly)	R0390	0,00
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0,00
Cash and cash equivalents	R0410	279.699.050,09
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	2.734.091.636,33
Total assets	R0500	133.561.721.707,96
Liabilities		
Technical provisions – non-life	R0510	0,00
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0530	0,00
Best Estimate	R0540	0,00
Risk margin	R0550	0,00
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0570	0,00
Best Estimate	R0580	0,00
Risk margin	R0590	0,00
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	115.833.101.506,76
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	0,00
Technical provisions calculated as a whole	R0620	0,00
Best Estimate	R0630	0,00
Risk margin	R0640	0,00
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	115.833.101.506,76
Technical provisions calculated as a whole	R0660	0,00
Best Estimate	R0670	115.101.678.843,70
Risk margin	R0680	731.422.663,06
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	2.273.399.421,88
Technical provisions calculated as a whole	R0700	2.273.399.421,88
Best Estimate	R0710	0,00
Risk margin	R0720	0,00
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	0,00
Provisions other than technical provisions	R0750	0,00
Pension benefit obligations	R0760	0,00
Deposits from reinsurers	R0770	0,00
Deferred tax liabilities	R0780	0,00
Derivatives	R0790	1.791.220.892,02
Debts owed to credit institutions	R0800	4.060.375.112,56
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0,00
Insurance & intermediaries payables	R0820	0,22
Reinsurance payables	R0830	0,00
Payables (trade, not insurance)	R0840	0,00
Subordinated liabilities	R0850	0,00
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	0,00
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	0,00
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	2.392.337.132,57
Total liabilities	R0900	126.350.434.066,02
Excess of assets over liabilities	R1000	7.211.287.641,95

Impact of long term guarantees measures and transitionals

5.22.01.01.01

*When not using transitional on technical provisions, provide the same value as in C0010.

*When not using transitional on interest rate, provide the same value as in C0040.

*When not using volatility adjustment, provide the same value as in C0060.

*When not using volatility adjustment, provide the same value as in C0080.

	Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Impact of the LTG measures and transitionals (Step-by-step approach)									
		Without transitional on technical provisions	Impact of transitional on technical provisions	Without transitional on interest rate	Impact of transitional on interest rate	Without volatility adjustment and without other transitional measures	Impact of volatility adjustment set to zero	Without matching adjustment and without all the others	Impact of matching adjustment set to zero	Impact of all LTG measures and transitionals	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Technical provisions	R0010	115.100.819.002,01	115.100.819.002,01	0,00	115.100.819.002,01	0,00	115.143.765.412,64	42.946.410,63	115.143.765.412,64	0,00	42.946.410,63
Basic own funds	R0020	7.971.110.806,60	7.971.110.806,60	0,00	7.971.110.806,60	0,00	7.926.684.323,21	-44.426.483,39	7.926.684.323,21	0,00	-44.426.483,39
Excess of assets over liabilities	R0030	7.971.110.806,60	7.971.110.806,60	0,00	7.971.110.806,60	0,00	7.926.684.323,21	-44.426.483,39	7.926.684.323,21	0,00	-44.426.483,39
Restricted own funds due to ring-fencing and matching portfolio	R0040	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	R0050	7.971.110.806,60	7.971.110.806,60	0,00	7.971.110.806,60	0,00	7.926.684.323,21	-44.426.483,39	7.926.684.323,21	0,00	-44.426.483,39
Tier 1	R0060	7.971.110.806,60	7.971.110.806,60	0,00	7.971.110.806,60	0,00	7.926.684.323,21	-44.426.483,39	7.926.684.323,21	0,00	-44.426.483,39
Tier 2	R0070	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tier 3	R0080	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Solvency Capital Requirement	R0090	2.761.971.509,96	2.761.971.509,96	0,00	2.761.971.509,96	0,00	2.698.531.665,76	-63.439.844,20	2.698.531.665,76	0,00	-63.439.844,20
Eligible own funds to meet Minimum Capital Requirement	R0100	7.971.110.806,60	7.971.110.806,60	0,00	7.971.110.806,60	0,00	7.926.684.323,21	-44.426.483,39	7.926.684.323,21	0,00	-44.426.483,39
Minimum Capital Requirement	R0110	690.492.877,49	690.492.877,49	0,00	690.492.877,49	0,00	674.632.916,44	-15.859.961,05	674.632.916,44	0,00	-15.859.961,05

Eligible own funds to meet Minimum Capital Requirement

Own funds

S.23.01.01

		Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as to be seen in article 68 of Delegated Regulation 2015/26						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	1.120.000.000,00	1.120.000.000,00			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	0,00				
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	0,00				
Subordinated mutual member accounts	R0050	0,00				
Surplus funds	R0070	7.620.333.482,56	7.620.333.482,56			
Preference shares	R0090	0,00				
Share premium account related to preference shares	R0110	0,00				
Reconciliation reserve	R0130	0,00	0,00			
Subordinated liabilities	R0140	0,00				
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	0,00				
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	0,00				
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220					
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230	0,00				
Total basic own funds after deductions	R0290	8.740.333.482,56	8.740.333.482,56	0,00	0,00	0,00
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300	0,00				
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310	0,00				
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320	0,00				
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330	0,00				
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340	0,00				
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350	0,00				
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360	0,00				
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370	0,00				
Other ancillary own funds	R0390	0,00				
Total ancillary own funds	R0400	0,00			0,00	0,00
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	8.740.333.482,56	8.740.333.482,56	0,00	0,00	0,00
Total available own funds to meet the MCR	R0510	8.740.333.482,56	8.740.333.482,56	0,00	0,00	0,00
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	8.740.333.482,56	8.740.333.482,56	0,00	0,00	0,00
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	8.740.333.482,56	8.740.333.482,56	0,00	0,00	0,00
SCR	R0580	7.971.110.806,60				
MCR	R0600	650.522.835,42				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	1,096501315				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	13,435859599				

Reconciliation reserve

		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	8.740.333.482,56
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	
Other basic own fund items	R0730	8.740.333.482,56
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	
Reconciliation reserve	R0760	0,00
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	0,00

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

S.25.01.01

Article 112*	Z0010	x0
--------------	-------	----

1 - Article 112(7) reporting (output: x1)
2 - Regular reporting (output: x0)

Basic Solvency Capital Requirement

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	2.100.830.375,55	29.699.793.234,71	
Counterparty default risk	R0020	27.739.261,09	140.763.738,80	
Life underwriting risk	R0030	411.064.864,64	4.266.415.519,99	
Health underwriting risk	R0040	0,00	0,00	
Non-life underwriting risk	R0050	0,00	0,00	
Diversification	R0060	-292.445.169,62	-3.025.687.631,53	
Intangible asset risk	R0070	0,00	0,00	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	2.247.189.331,65	31.081.284.861,98	

Calculation of Solvency Capital Requirement

		Value
		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	0,00
Operational risk	R0130	514.782.178,31
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	-28.834.095.530,33
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	0,00
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	0,00
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	2.761.971.509,96
Capital add-on already set	R0210	0,00
Solvency capital requirement	R0220	2.761.971.509,96
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	2.761.971.509,96
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	0,00
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	0,00
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation (*)	R0450	4,00
Net future discretionary benefits	R0460	64.635.711.644,10

1 - Full recalculation
2 - Simplification at risk sub-module level
3 - Simplification at risk module level
4 - No adjustment

Solvency Capital Requirement - Market risk
SCR-B3A

5.26.01.01

Article 112*	Z0010	2	* 1- Article 112(7) reporting (output: x1) 2- Regular reporting (output: x0)
--------------	-------	---	--

Simplification Used		CO010	
Simplifications - spread risk - bonds and loans ?*	R0010	2	* 1- Simplifications used 2- Simplifications not used
Captives simplifications - Interest rate risk ?*	R0020	2	* 1- Simplifications used 2- Simplifications not used
Captives simplifications - spread risk ?*	R0030	2	* 1- Simplifications used 2- Simplifications not used
Captives simplifications - market concentration risk ?*	R0040	2	* 1- Simplifications used 2- Simplifications not used

Market risk - basic information		Initial absolute values before shock		Absolute values after shock				
		Assets	Liabilities	Assets	Liabilities (after the loss absorbing capacity of technical provisions)	Net solvency capital requirement (including the loss-absorbing capacity of technical provisions)	Liabilities (before the loss-absorbing capacity of technical provisions)	Gross solvency capital requirement (excluding the loss-absorbing capacity of technical provisions)
		CO020	CO030	CO040	CO050	CO060	CO070	CO080
Interest rate risk	R0100					134.354.197,49		5.287.150.982,70
<i>interest rate down shock</i>	R0110	1.969.088.327.557,94	115.101.678.843,70	1.969.790.402.785,13	115.938.108.268,38	134.354.197,49	121.090.905.053,59	5.287.150.982,70
<i>interest rate up shock</i>	R0120	1.969.088.327.557,94	115.101.678.843,70	1.967.538.804.509,59	113.647.967.964,48	100.812.169,14	113.649.651.262,56	102.495.467,21
Equity risk	R0200					1.305.065.815,66		18.901.982.050,80
<i>type 1 equities</i>	R0210	1.124.371.527.616,75	115.101.678.843,70	1.113.231.157.746,39	104.730.483.118,81	769.174.145,47	115.101.678.843,70	11.140.369.870,36
<i>type 1 equity</i>	R0220	1.124.371.527.616,75		1.113.231.157.746,39				
<i>strategic participations (type 1 equities)</i>	R0230	0,00		0,00				
<i>duration-based (type 1 equities)</i>	R0240	0,00		0,00				
<i>type 2 equities</i>	R0250	760.480.020.522,79	115.101.678.843,70	751.428.754.757,04	106.675.347.410,63	624.934.332,68	115.101.678.843,70	9.051.265.765,75
<i>type 2 equity</i>	R0260	760.480.020.522,79		751.428.754.757,04				
<i>strategic participations (type 2 equities)</i>	R0270	0,00		0,00				
<i>duration-based (type 2 equities)</i>	R0280	0,00		0,00				
<i>qualifying infrastructure corporate equities</i>	R0291	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00
<i>qualifying infrastructure equities other than corporate</i>	R0292	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Property risk	R0300	515.829.675.987,41	115.101.678.843,70	512.583.687.743,41	112.079.806.159,85	224.115.560,15	115.101.678.843,70	3.245.988.244,00
Spread risk	R0400					548.918.532,10		4.876.901.341,28
<i>bonds and loans</i>	R0410	57.717.190.476,09	115.101.678.843,70	54.035.986.251,21	111.834.811.734,14	414.337.112,10	115.101.678.843,70	3.681.204.221,65
<i>loans and bonds (qualifying infrastructure corporate investment)</i>	R0414	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>loans and bonds (qualifying investment infrastructure other than infrastructure corporate)</i>	R0413	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00
<i>loans and bonds (other than qualifying investment infrastructure and infrastructure corporate)</i>	R0412	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00
<i>credit derivatives</i>	R0420					9.023.553,81		80.170.333,35
<i>downward shock on credit derivatives</i>	R0430	766.914,50	115.101.678.843,70	0,00	115.100.998.249,09	86.319,89	115.101.678.843,70	766.914,50
<i>upward shock on credit derivatives</i>	R0440	-14.922.215,13	115.101.678.843,70	-95.092.548,47	115.030.532.064,17	9.023.553,81	115.101.678.843,70	80.170.333,35
<i>Securitisation positions</i>	R0450	1.115.526.786,28	115.101.678.843,70	0,00	114.111.709.923,61	125.557.866,19	115.101.678.843,70	1.115.526.786,28
<i>type 1 securitisations</i>	R0460	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00
<i>type 2 securitisations</i>	R0470	1.115.526.786,28	115.101.678.843,70	0,00	114.111.709.923,61	125.557.866,19	115.101.678.843,70	1.115.526.786,28
<i>resecutrisations</i>	R0480	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00	115.101.678.843,70	0,00
Market risk concentrations	R0500	4.716.357.812.836,46				1.068.623,82		15.477.463,29
Currency risk	R0600					301.942.812,83		3.701.177.079,84
<i>increase in the value of the foreign currency</i>	R0610	66.678.004,75	115.101.678.843,70	52.558.421,98	115.088.711.139,49	1.151.878,56	115.101.678.843,70	14.119.582,77
<i>decrease in the value of the foreign currency</i>	R0620	19.622.215.336,60	115.101.678.843,70	15.935.157.839,53	111.715.412.280,90	300.790.934,27	115.101.678.843,70	3.687.057.497,07
Diversification within market risk module	R0700					-414.635.166,51		-6.328.883.927,19
Total market risk	R0800					2.100.830.375,55		29.699.793.234,71

Solvency Capital Requirement - Counterparty default risk
SCR-B3B
S.26.02.01

Article 112*	Z0010	2	*
--------------	-------	---	---

1 - Article 112(7) reporting (output: x1)
2 - Regular reporting (output: x0)

Simplification Used	C0010		*
Simplifications*	R0010	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used

- LEI/
- None

Counterparty default risk - basic information	Name of single name exposure	Code and type of code of single name exposure*	Loss Given Default	Probability of Default	Net solvency capital requirement (including the loss-absorbing capacity of technical provisions)	Gross solvency capital requirement (excluding the loss-absorbing capacity of technical provisions)
					C0070	C0080
Type 1 exposures	R0100					140.763.738,80
Single name exposure 1	R0110	Danske Bank A/S MAES062Z21O4R2ZU7M96	1.025.082.884,32	0,0005		
Single name exposure 2	R0120	Nordea Bank Finland Abp CXW2O4H2U3MBVXMY1773	790.032.866,37	0,0001		
Single name exposure 3	R0130	Jyske Bank A/S 3MSE1GQGKL17HI6CPN30	676.533.456,93	0,0005		
Single name exposure 4	R0140	Nykredit Bank A/S 52965FONQ5NZKP0WZL45	258.134.260,07	0,0005		
Single name exposure 5	R0150	Skandinaviska Enskilda Banken AB F3JS33DEI6XQ4ZBPTN86	173.881.415,44	0,0005		
Single name exposure 6	R0160	Nordea Bank AB 6SCPQ280AIY8EP3XFW53	171.971.362,53	0,0001		
Single name exposure 7	R0170	Jorgan Stanley & Co International PLC 4PQUHN3JPF6FNF3BB653	78.135.599,14	0,0024		
Single name exposure 8	R0180	Goldman Sachs International W22LROWP2IHZNBB6K528	10.743.013,77	0,0005		
Single name exposure 9	R0190	Deutsche Bank Europe GmbH 7LTWFZYICNSX8D621K86	8.584.471,13	0,0024		
Single name exposure 10	R0200	Nordea Bank Danmark A/S 549300LX0YIEPRTYOZ32	1.444.682,80	0,0001		
Type 2 exposures	R0300					0,00
Receivables from Intermediaries due for more than 3 months	R0310		0,00			
All type 2 exposures other than receivables from Intermediaries due for more than 3 months	R0320		0,00			
Diversification within counterparty default risk module	R0330					0,00
Total capital requirement for counterparty default risk	R0400				27.739.261,09	140.763.738,80

Further details on mortgages		
		C0090
Losses steaming from type 2 mortgage loans	R0500	
Overall losses steaming from mortgage loans	R0510	

Solvency Capital Requirement - Life underwriting risk
SCR-B3C
S.26.03.01

Article 112*	Z0010	2	1 - Article 112(7) reporting (output: x1)
--------------	-------	---	---

Simplification Used		C0010	
Simplifications - mortality risk*	R0010	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used
Simplifications - longevity risk*	R0020	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used
Simplifications - disability-morbidity risk*	R0030	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used
Simplifications - lapse risk*	R0040	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used
Simplifications - life expense risk*	R0050	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used
Simplifications - life catastrophe risk*	R0060	2	1 - Simplifications used 2 - Simplifications not used

Life underwriting risk		Initial absolute values before shock		Absolute values after shock				
		Assets	Liabilities	Assets	Liabilities (after the loss absorbing capacity of technical provisions)	Net solvency capital requirement	Liabilities (before the loss-absorbing capacity of technical provisions)	Gross solvency capital requirement
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
Mortality risk	R0100	0	115.101.678.844	0	115.101.678.844	0	115.104.316.261	2.637.418
Longevity risk	R0200	0	115.101.678.844	0	115.495.508.500	393.829.657	119.116.144.971	4.014.466.127
Disability-morbidity risk	R0300	0	115.101.678.844	0	115.122.497.584	20.818.740	115.842.939.410	741.260.566
Lapse risk	R0400					29.256.336		34.338.146
<i>risk of increase in lapse rates</i>	R0410	0,00	115.101.678.844	0	115.104.745.727	3.066.883,69	122.530.749.349	7.429.070.505,74
<i>risk of decrease in lapse rates</i>	R0420	0,00	115.101.678.844	0	115.130.935.179	29.256.335,58	115.136.016.989	34.338.145,57
<i>mass lapse risk</i>	R0430	0,00	115.101.678.844	0	115.101.678.844	0,00	115.101.678.844	0,00
Life expense risk	R0500	0	115.101.678.844	0	115.124.099.501	22.420.657	115.553.349.431	451.670.587
Revision risk	R0600	0	115.101.678.844	0	115.101.678.844	0,00	115.101.678.844	0,00
Life catastrophe risk	R0700	0	115.101.678.844	0	115.116.875.778	15.196.934	115.116.875.778	15.196.934
Diversification within life underwriting risk module	R0800					-70.457.459,41		-993.154.257,93
Total life underwriting risk	R0900					411.064.865		4.266.415.520

Further details on revision risk	USP	
		C0090
Factor applied for the revision shock	R1000	

EVP skal opdatere
EVP skal opdatere
EVP skal opdatere

Insurance company: 5299000NAW3RQAVXMI33 , Closing date: 31/12/2018 , published on: 22/03/2019 10:17:21

Solvency Capital Requirement - Operational risk
SCR-B3G

S.26.06.01

Article 112*	Z0010	
--------------	-------	--

*
2 1 - Article 112(7) reporting (output: x1)
2 - Regular reporting (output: x0)

		Capital requirement
		C0020
Operational risk - basic information		
Life gross technical provisions (excluding risk margin)	R0100	114.370.256.180,61
Life gross technical provisions unit-linked (excluding risk margin)	R0110	2.273.399.421,88
Non-life gross technical provisions (excluding risk margin)	R0120	0,00
Capital requirement for operational risk based on technical provisions	R0130	514.666.152,81
Operational risk - Information on earned premiums		
Earned life gross premiums (previous 12 months)	R0200	2.455.758.085,97
Earned life gross premiums unit-linked (previous 12 months)	R0210	160.846.993,99
Earned non-life gross premiums (previous 12 months)	R0220	0,00
Earned life gross premiums (12 months prior to the previous 12 months)	R0230	0,00
Earned life gross premiums unit-linked (12 months prior to the previous 12 months)	R0240	0,00
Earned non-life gross premiums (12 months prior to the previous 12 months)	R0250	0,00
Capital requirement for operational risk based on earned premiums	R0260	196.460.646,88
Operational risk - calculation of the SCR		
Capital requirement for operational risk charge before capping	R0300	514.666.152,81
Percentage of Basic Solvency Capital Requirement	R0310	9.324.385.458,59
Capital requirement for operational risk charge after capping	R0320	514.666.152,81
Expenses incurred in respect of unit linked business (previous 12 months)	R0330	464.102,00
Total capital requirement for operational risk	R0340	514.782.178,31

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

S.28.01.01

Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations		MCR components	
			C0010
MCRNL Result	R0010		0,00

Background information		Background information	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	C0030
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020		
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030		
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040		
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050		
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060		
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070		
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080		
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090		
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100		
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110		
Assistance and proportional reinsurance	R0120		
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130		
Non-proportional health reinsurance	R0140		
Non-proportional casualty reinsurance	R0150		
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160		
Non-proportional property reinsurance	R0170		

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations		C0040
MCRL Result	R0200	-1.383.803.606,57

Total capital at risk for all life (re)insurance obligations		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
		C0050	C0060
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	R0210	49.734.544.536,51	
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	R0220	65.367.134.307,19	
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230	2.273.399.421,88	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240	0,00	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250		227.422.047.996,87

Overall MCR calculation		C0070
Linear MCR	R0300	-1.383.803.606,57
SCR	R0310	2.761.971.509,96
MCR cap	R0320	1.242.887.179,48
MCR floor	R0330	690.492.877,49
Combined MCR	R0340	690.492.877,49
Absolute floor of the MCR	R0350	23.883.824,64
Minimum Capital Requirement	R0400	690.492.877,49

P+, Pensionskassen for Akademikere

Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg
CVR-nr. 19676889

www.pplus.dk
kontakt@pplus.dk
+45 3818 8700